

Obsah

Obsah	1
1 Úvod	2
2 Finančné ukazovatele za rok 2022	5
2.1 Súhrnné ukazovatele	5
2.2 Teritoriálne členenie bilaterálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky	6
2.3 Vyhodnotenie aktivít v rámci prierezových tém	10
3 Prehľad foriem rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v roku 2022 podľa ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy	12
3.1 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVEZ SR) a Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)	12
3.2 Ministerstvo financií SR	13
3.3 Ministerstvo vnútra SR.....	18
3.4 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.....	19
3.5 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.....	20
3.6 Ministerstvo životného prostredia SR	21
3.7 Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí	21
3.8 Ostatné ministerstvá a ústredné orgány štátnej správy	22
4 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce MZVEZ SR/SAMRS v roku 2022	24
4.1 Dotácie	25
4.2 Finančné príspevky	37
4.3 Poskytnutie vedomostí a skúseností.....	41
4.4 Humanitárna pomoc	41
5 Prílohy	43
5.1 Bilaterálna rozvojová spolupráca Slovenskej republiky vyplatená v roku 2022 podľa jednotlivých aktérov	43
5.2 Multilaterálna rozvojová spolupráca Slovenskej republiky v roku 2022	45
5.3 Materiálna humanitárna pomoc Slovenskej republiky v rámci ODA SR v roku 2022	46
5.4 Náklady (v eurách) Slovenskej republiky na štipendistov z rozvojových krajín podľa zoznamu OECD/DAC v roku 2022.....	47
5.5 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce zameranej na životné prostredie a zmenu klímy v roku 2022.....	48
5.6 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce zameranej na rovnosť príležitostí (rovnosť žien a mužov) v roku 2022	50
5.7 Vyhodnotenie plnenia Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 v roku 2022.....	52

1 Úvod

Správu o rozvojovej spolupráci Slovenskej republiky predkladá Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVEZ SR“) na rokovanie vlády SR každoročne v zmysle zákona č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 281/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o rozvojovej spolupráci“). Zámerom **MZVEZ SR ako koordinátora rozvojovej spolupráce** Slovenskej republiky je zmapovať aktivity štátnych aktérov zapojených do poskytovania oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenskej republiky¹ (ďalej len „ODA SR“ – Official Development Assistance) a sprostredkovať podrobné štatistické údaje za rok 2022.

Správa o rozvojovej spolupráci Slovenskej republiky za rok 2022 poskytuje **komplexný prehľad** o realizovanej spolupráci z čo najširšieho hľadiska, vrátane modalít, ktoré nie sú upravené zákonom o rozvojovej spolupráci. Ide najmä o aktivity v gescii Ministerstva vnútra SR (ďalej len „MV SR“), napríklad materiálnu humanitárnu pomoc poskytovanú do zahraničia a poskytovanie pomoci žiadateľom o azyl a azylantom. Náklady na realizáciu tohto typu pomoci sú v zmysle pravidiel vykazovania oficiálnej rozvojovej pomoci² Výboru pre rozvojovú pomoc **Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj** (ďalej len „OECD/DAC“) súčasťou národných štatistík poskytnutej oficiálnej rozvojovej pomoci.

Posledné desaťročie, ale osobitne rok 2022, zvýraznili úlohu medzinárodnej rozvojovej spolupráce pri ochrane medzinárodnej stability a usporiadania založeného na pravidlách. **Približne 0,2 % svetového HDP a viac ako 0,5% kolektívneho hrubého národného dôchodku (HND) Európskej únie sa vynakladá na oficiálnu rozvojovú pomoc. Slovenská republika na oficiálnu rozvojovú pomoc vrátane humanitárnej pomoci vynakladá len 0,13 – 0,15 % HND**, pričom podľa výdavkov verejného rozpočtu SR na roky 2024-2025 je možné očakávať pokles dokonca pod úroveň tohto strednodobého trendu.

Za nedostatok úsilia v zvyšovaní výdavkov na rozvojovú spoluprácu Slovenská republika čelí kritike už od roku 2009, v roku 2022 sa však situácia stala ťažko obhájitelnou. Napríklad na zlepšenie humanitárnej situácie na Ukrajine počas ozbrojenej agresie Ruskej federácie vyspelé krajiny v roku 2022 poskytli **Ukrajine** na rozvojové a iné civilné účely pomoc v hodnote približne 82,5 miliardy eur. Napriek tomu, že HDP Slovenskej republiky tvorí približne 0,1% svetového HDP a Ukrajina je jeho bezprostredným zahraničnopolitickým a hospodárskopolitickým partnerom, Slovensko poskytlo Ukrajine 8,3 milióna eur, teda desaťkrát menej, než by bolo náležité. V prípade pomoci iným geograficky blízkym krajinám ako Moldavsko, Turecko, Libanon a Sýria je situácia ešte výrazne horšia. Vo všetkých prípadoch ide o krajiny, ktorých stabilita je predpokladom vnútornej, energetickej a inej dimenzie bezpečnosti Slovenska.

Slovenská republika sa pri vstupe do Európskej únie formálne zaviazala vynakladať na ODA 0,33% HND SR, teda 2,5-násobne viac než v skutočnosti poskytuje. Na to, aby Slovenská republika splnila svoj záväzok do roku 2030, bolo by potrebné navyšovanie vo výške približne 40 miliónov eur každoročne. Akýkoľvek ďalší pokles reálnej výšky rozvojovej spolupráce SR pod úroveň 0,13 % HND SR by bol pre zahraničnú politiku SR vysoko škodlivý.

¹ Aktivity rozvojovej spolupráce financované zo štátneho rozpočtu SR, ktoré spĺňajú definíciu Výboru pre rozvojovú pomoc OECD (OECD/DAC), sa označujú pojmom oficiálna rozvojová pomoc (Official Development Assistance, ODA).

² Konvergované štatistické smernice OECD/DAC na vykazovanie oficiálnej rozvojovej pomoci prostredníctvom systému CRS (Creditor Reporting System), č. DCD/DAC/STAT(2020)44/FINAL

V najbližšom období je teda nevyhnutné vytvoriť podmienky na pravidelné a racionálne zvyšovanie výdavkov na ODA SR.

Prostredníctvom rozvojovej spolupráce pod značkou **SlovakAid** pomáha Slovenská republika menej rozvinutým krajinám, prispieva k implementácii cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030 a k riešeniu významných globálnych výziev vrátane zmiernovania následkov konfliktov a pri post-konfliktnej stabilizácii. Východiskovým dokumentom pre realizáciu rozvojovej spolupráce je Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023. K dlhodobým výzvam, najmä v podobe migrácie a zmeny klímy a jej dôsledkom sa vo februári 2022 pridala urgentná potreba reagovať na ruskú inváziu na Ukrajinu a zabezpečiť pomoc pre ľudí zasiahnutých vojenským konfliktom.

V rámci rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci v roku 2022 **dominovala téma bezprecedentného vojenského konfliktu na Ukrajine** a poskytovanie pomoci vojnou zasiahnutému obyvateľstvu. V porovnaní s predošlými rokmi, kedy Slovenská republika smerovala humanitárne intervencie na širšie spektrum partnerských krajín, v roku 2022 bola **hlavným príjemcom oficiálnej (materiálnej aj finančnej) humanitárnej pomoci Slovenskej republiky Ukrajina**, ktorá od vypuknutia vojenského konfliktu vo februári 2022 dosiahla výšku **8,3 milióna eur**. Do poskytovania humanitárnej pomoci Ukrajine boli zapojené viaceré ministerstvá vrátane rezortov vnútra, obrany, financií, pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, životného prostredia či zdravotníctva. Pokračoval tiež proaktívny prístup pri riešení migračnej krízy a poskytovaní podpory pre migrantov a utečencov. Hlavným partnerom MZVEZ SR pri poskytovaní uvedenej materiálnej humanitárnej pomoci je MV SR.

V kontexte vojenského konfliktu na Ukrajine bola podpora poskytnutá aj susediacemu **Moldavsku**, ktoré čelí bezprecedentnému migračnému tlaku. Materiálna pomoc a finančné príspevky Slovenskej republiky v Moldavsku prispeli k pokrytiu urgentných humanitárnych potrieb, ako aj poskytovaniu špecializovaných zdravotníckych služieb pre ukrajinských utečencov v Moldavsku, vysídlených v dôsledku ruskej agresie.

V reakcii na skutočné, ako i očakávané dôsledky pandémie COVID-19 sa Slovensko v roku 2021 zmluvne zaviazalo poskytnúť v období 2022 – 2025 čiastku 7 miliónov eur do fondu Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT) Medzinárodného menového fondu, ktorý zabezpečuje bezúročné financovanie v prospech najmenej rozvinutých krajín (LDCs). Z tejto sumy boli 4 milióny eur vyplatené v priebehu roka 2022.

Celková suma ODA SR súvisiacej s **darovaním proti-covidových vakcín dosiahla v roku 2022 sumu 14,5 milióna eur**, čo predstavuje vyše 62% celkovej humanitárnej pomoci poskytnutej zo strany Slovenskej republiky. Vakcíny boli darované bilaterálne (Srbsko, Belize) v hodnote viac ako 8,6 miliónov eur, zároveň aj prostredníctvom mechanizmu COVAX v hodnote takmer 6 miliónov eur.

Takmer **tri štvrtiny ODA SR v roku 2022 tvorili príspevky Ministerstva financií SR (MF SR) do medzinárodných finančných inštitúcií**. Okrem toho boli aktivity MF smerované najmä na podporu riadenia verejných financií a na podporu zapájania slovenských podnikateľov do rozvojovej spolupráce.

Slovenská republika pod značkou SlovakAid prostredníctvom **Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)** pokračovala v poskytovaní dotácií na rozvojové a humanitárne projekty, ktorých prijímateľmi boli okrem mimovládnych

rozvojových organizácií aj podnikateľské subjekty. V súlade so Strednodobou stratégiou rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 ako aj Zameraním rozvojovej spolupráce na rok 2022 boli dotácie poskytované na základe teritoriálnych priorít ako aj tematických okruhov. V roku 2022 bolo schválených 47 žiadostí o dotácie v celkovej hodnote 6 326 160,67 eur.

SAMRS na základe získania tzv. *pillar assesment* získala oprávnenie implementovať a dohliadať na realizáciu rozvojových projektov financovaných z fondov EÚ. Uvedené umožnilo SAMRS ešte novembri 2021 podpísať dohodu na realizáciu prvého projektu delegovanej spolupráce EÚ v Moldavsku, ktorý sa oficiálne začal v roku 2022.

Slovensko sa svojimi aktivitami aj v roku 2022 zapojilo do aktivít **Team Europe** a svojimi projektami prispievalo k spoločným cieľom EÚ v programových krajinách ODA SR. V roku 2022 prebehla intenzívna príprava na priamy vstup SAMRS do realizácie Team Europe Initiative v Keni a Južnej Afrike pod názvom „*Investing in Young Businesses in Africa*“.

V roku 2022 pokračovala aj snaha o zapájanie súkromného sektora do rozvojovej spolupráce, prostredníctvom úzkej spolupráce MZVEZ SR, SAMRS a Rozvojového programu OSN (UNDP). Ďalšou spoločnou aktivitou MZVEZ SR a **UNDP** bolo pokračovanie podpory aktivít Strediska na kontrolu ručných a ľahkých zbraní v juhovýchodnej a východnej Európe (South Eastern and Eastern Europe Clearinghouse for the Control of Small Arms and Light Weapons - SEESAC) s cieľom posilňovania rodovo citlivej a na dôkazoch založenej politiky a implementácie mechanizmov rodovej rovnosti na ministerstvách obrany a ozbrojených síl na západnom Balkáne prostredníctvom zdieľania informácií a výmeny poznatkov o mechanizme rodovej rovnosti.

S UNDP spolupracuje aj MF SR prostredníctvom programu **Verejné a súkromné financie pre rozvoj (Public and Private Finance for Development)**, v rámci ktorého boli v roku 2022 schválené projekty pre štúdie uskutočniteľnosti na Západnom Balkáne v oblasti smart riešení pre mestá, obnoviteľnej energie a energetickej efektívnosti, odpadového hospodárstva, podpory procesov dekarbonizácie a pod., v ktorých sa predpokladá využitie primárne slovenskej expertízy. V Moldavsku bol prostredníctvom týchto financií zriadený Fond energetickej zraniteľnosti, ktorý pomohol pri prerozdeľovaní kompenzácií občanom za vysoké ceny energií, ktoré boli spôsobené energetickou krízou v dôsledku vojny na Ukrajine.

Pokračoval aj program poradenstva pre podniky, ktoré majú záujem a potenciál zapojiť sa do rozvojových tendrov medzinárodných finančných inštitúcií a medzinárodných organizácií v gescii EXIMBANKY SR. **EXIMBANKA SR** sa tiež snažila implementovať schému **zvýhodnených vývozných úverov**, pričom viaceré projekty (Východná Európa a Stredná Ázia) sa nachádzajú v rôznych štádiách posudzovania.

S cieľom podpory ďalšieho rozvoja **globálneho vzdelávania** na Slovensku pokračovala v roku 2022 pod taktovkou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky príprava Stratégie globálneho vzdelávania na roky 2023 - 2030. Po šiestich rokoch absencie národnej stratégie a dvoch rokoch príprav so zapojením širokého spektra národných aj medzinárodných aktérov bola stratégia v decembri 2022 predložená do medzirezortného pripomienkového konania. Jej odsúhlasenie vládou SR sa predpokladá v roku 2023 po dopracovaní stratégie o akčný plán s konkrétnymi opatreniami na napĺňanie jednotlivých strategických cieľov.

2 Finančné ukazovatele za rok 2022

2.1 Súhrnné ukazovatele

Slovenská republika poskytla v roku 2022 oficiálnu rozvojovú pomoc v objeme **162 755 840,89 eur** a jej podiel na hrubom národnom dôchodku (HND) predstavoval **0,15%**³.

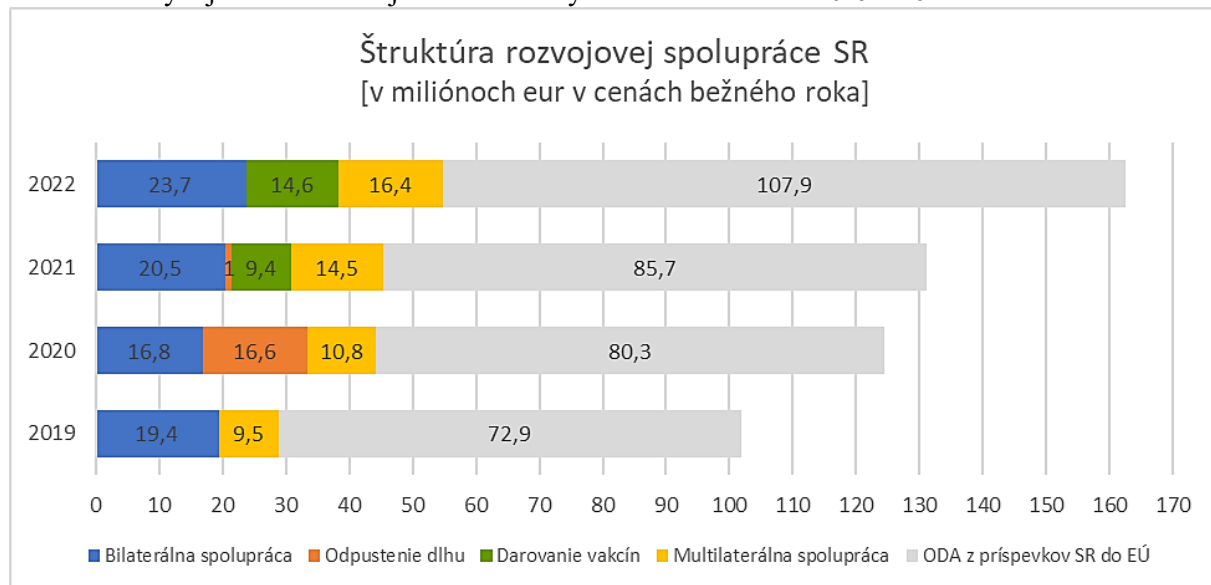
Tabuľka č. 1 – Oficiálna rozvojová pomoc Slovenskej republiky v roku 2022

Finančné výdavky na ODA SR v roku 2022 (v bežných cenách v eurách)	
Bilaterálna oficiálna rozvojová pomoc	38 906 106,80
Multilaterálna oficiálna rozvojová pomoc	123 843 244,32
ODA SR celkom	162 755 840,89
HND SR*	106 215 490 000
Podiel ODA SR/HND (%)	0,153

* Údaj za HND SR v roku 2022 je predbežným odhadom Štatistického úradu SR k 13.3.2023 a bude revidovaný v októbri 2023.

V roku 2022 poskytla Slovenská republika na **bilaterálnu rozvojovú spoluprácu 38,9 milióna eur**, čo predstavuje **23,8% podiel** na ODA SR. Na **multilaterálnu rozvojovú spoluprácu** prostredníctvom príspevkov do medzinárodných organizácií a medzinárodných finančných inštitúcií poskytla Slovenská republika **123,8 miliónov eur**, čo predstavuje **76,2% podiel** na ODA SR. Detailná štruktúra bilaterálnej a multilaterálnej ODA SR za rok 2022 sa nachádza v prílohách.

Graf č. 1 – Vývoj finančného objemu a štruktúry ODA SR v rokoch 2019 - 2022

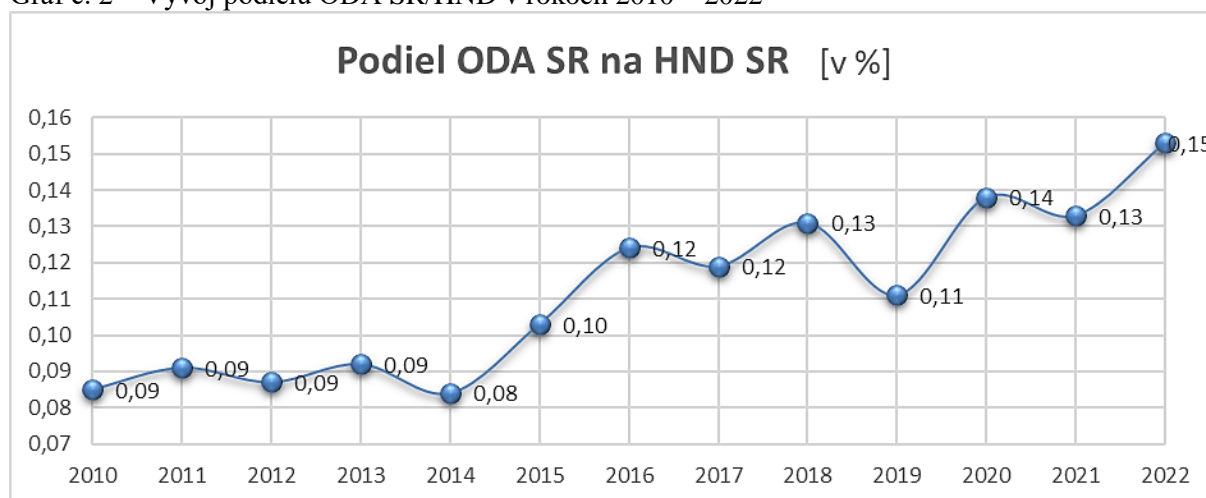

³ Údaje o ročných výdavkoch na ODA podliehajú verifikácii zo strany výboru OECD/DAC a na základe pripomienok výboru môžu byť upravené. OECD/DAC zverejňuje verifikované štatistické údaje o výdavkoch na ODA vždy na konci kalendárneho roku, ktoré sa od informácií v tejto správe, platných k máju 2023, môžu mierne odlišovať. Rozvojová spolupráca prostredníctvom inštitúcií EÚ je rozpočítavaná podľa stanoveného štatistického kľúča do multilaterálnej pomoci členských krajín a môže byť zo strany Európskej komisie predmetom korektúry počas roka 2023.

V porovnaní s rokom 2021 vzrástla celková ODA SR v absolútnom vyjadrení o **31,6 miliónov eur, čo predstavuje nárast o 24%**. Tento nárast je tvorený predovšetkým celkovým nárastom výdavkov európskych inštitúcií na rozvojovú spoluprácu a s nimi spojenými príspevkami SR (nárast na 107,9 milióna eur, až 67% ODA SR roka 2022), **mimoriadnym darovaním proti-covidových vakcín** (nárast na 14,6 milióna eur, 9% ODA SR roka 2022) a **humanitárnou pomocou pre Ukrajinu** (nárast na 8,3 milióna eur).

Podiel ODA SR na HND SR mierne vzrástol na úroveň 0,15%. Napriek medziročnému nárastu Slovenská republika naďalej dlhodobo **zaostáva za plnením cieľa** do roku 2030 **dosiahnuť podiel ODA/HND na úrovni 0,33 %**, ku ktorému sa zaviazala na úrovni EÚ. Na splnenie tohto cieľa je potrebné zvýšiť ODA SR na približne 2,5-násobok súčasného ročného objemu, čo pri lineárnom raste znamená každoročný nárast o vyše 40 miliónov eur.

Graf č. 2 – Vývoj podielu ODA SR/HND v rokoch 2010 – 2022

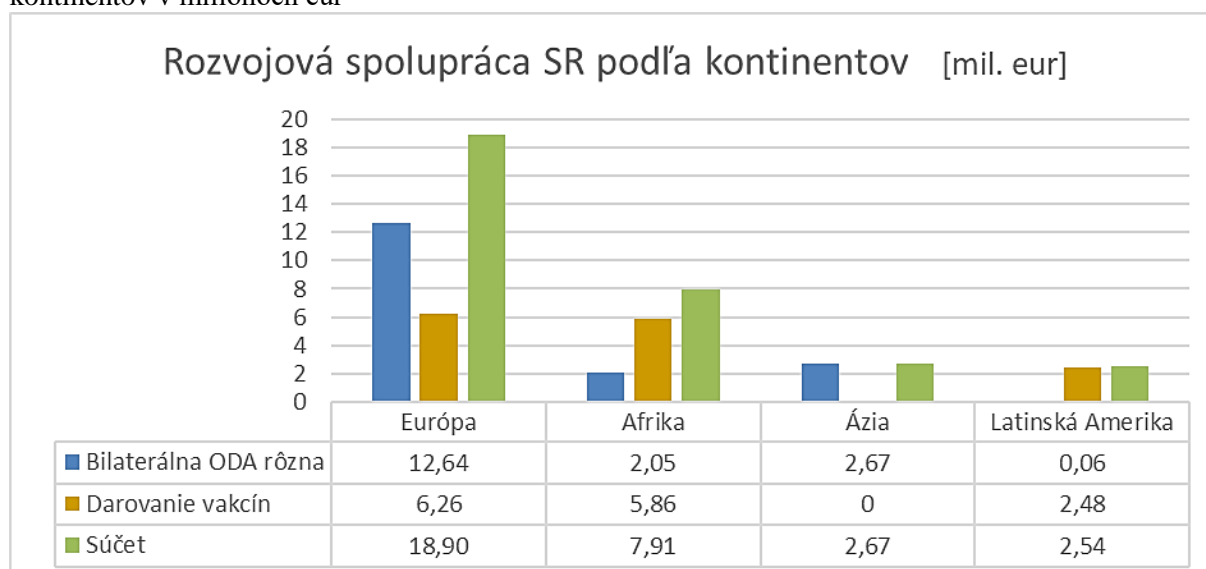

Hlavným dôvodom zaostávania za plnením záväzku dosiahnuť podiel ODA/HND 0,33% do roku 2030 je **dlhodobá absencia systémového navyšovania ODA SR**. Medziročný nárast ODA SR o 24% je jednorazovým javom, ktorý spôsobil prudký nárast výdavkov Európskej únie a Slovenskej republiky na humanitárnu pomoc Ukrajine. V prípade Slovenska tento nárast netypicky umožnilo prakticky úplné vyčerpanie rozpočtových zdrojov na ODA SR minulých rokov, teda nie nové rozpočtové záväzky. Aj vzhľadom na rastúcu infláciu v rokoch 2021 (3,2%) a 2022 (12,8%) spomínaný nárast nebude postačovať na kompenzovanie cenovej inflácie rokov 2022 a 2023, a je pomalší než vo všetkých okrem dvoch krajín EÚ. Reálny a opakovaný pokles výdavkov Slovenskej republiky na dvojstrannú ODA SR je v kontraste so zahraničnopolitickým správaním ostatných donorských krajín a bude klásť zvýšené nároky na obhajovanie kredibility Slovenska vo viacerých multilaterálnych i bilaterálnych procesoch.

2.2 Teritoriálne členenie bilaterálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky

Po prvýkrát v histórii, najväčšou bilaterálnou súčasťou ODA SR bola v roku 2022 humanitárna pomoc (24,1 miliónov eur alebo 62 % bilaterálnej ODA SR). Na základe vyjadreného záujmu prijímajúcich krajín boli prebytočné proti-covidové vakcíny v referenčnej hodnote 14,6 milióna eur darované Srbsku, Tanzánii, Belize a Guyane. Ukrajine poskytla Slovenská republika v roku 2022 v rôznej forme humanitárnu pomoc v hodnote 8,3 milióna eur. Až 59% bilaterálnej ODA SR preto smerovalo do Európy a 25% do Afriky. Po 8% bilaterálnej ODA SR smerovalo do Ázie a do Latinskej Ameriky.

Graf č. 3 – Podiel bilaterálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v roku 2022 v členení podľa kontinentov v miliónoch eur

Celková výška ODA SR smerujúcej do krajín **Európy** dosiahla 18,9 milióna eur, z toho 43% predstavovala humanitárna pomoc Ukrajine a 33% vakcíny darované Srbsku. Uvedená suma ďalej zahŕňa bilaterálnu ODA SR prostredníctvom viacerých nástrojov v Moldavsku (0,6 milióna eur, programová krajina ODA SR), Srbsku (1,5 milióna eur) a ďalším krajinám, ako aj záverečný príspevok 0,94 milióna eur do Nástroja EÚ pre utečencov v Turecku⁴ (FRiT).

Celková výška ODA SR smerujúcej do krajín **Ázie** predstavovala 2,67 milióna eur, z toho 1,1 milióna eur na projekty prostredníctvom viacerých nástrojov v Gruzínsku⁵ (programová krajina ODA SR) a 1,2 milióna eur na projekty humanitárneho charakteru v Libanone, Iraku a Sýrii.

V **Afrike** smerovala podpora do Kene (1,4 milióna eur, programová krajina ODA SR). Projekty dvojstrannej rozvojovej spolupráce v hodnote 0,6 milióna eur boli realizované tiež v Etiópii, Somálsku, Južnom Sudáne, Tanzánii Nigérii, Sudáne, Ugande a ďalších krajinách. Tanzánii boli prostredníctvom medzinárodného mechanizmu WHO COVAX odstúpené proti-covidové vakcíny v referenčnej hodnote 5,9 milióna eur.

Tabuľka č. 2 – Bilaterálna rozvojová spolupráca SR v roku 2022 podľa krajín a teritórií

Krajina	ODA SR v eurách	Krajina	ODA SR v eurách
Ukrajina	8 189 519,93	Nigéria	70 000,00
Srbsko*	7 799 549,07	Brazília	59 351,87
Kosovo ⁶	306 085,46	Čierna Hora	54 186,15
Tanzánia*	5 923 104,65	Guyana*	45 568,25
Belize*	2 433 600,00	Sudán	43 960,00
Keňa	1 416 532,90	Uganda	36 694,31
Gruzínsko	1 093 034,01	Jordánsko	24 010,00

⁴ V súlade s metodikou štatistického vykazovania OECD/DAC je v rámci Európy započítané aj Turecko.

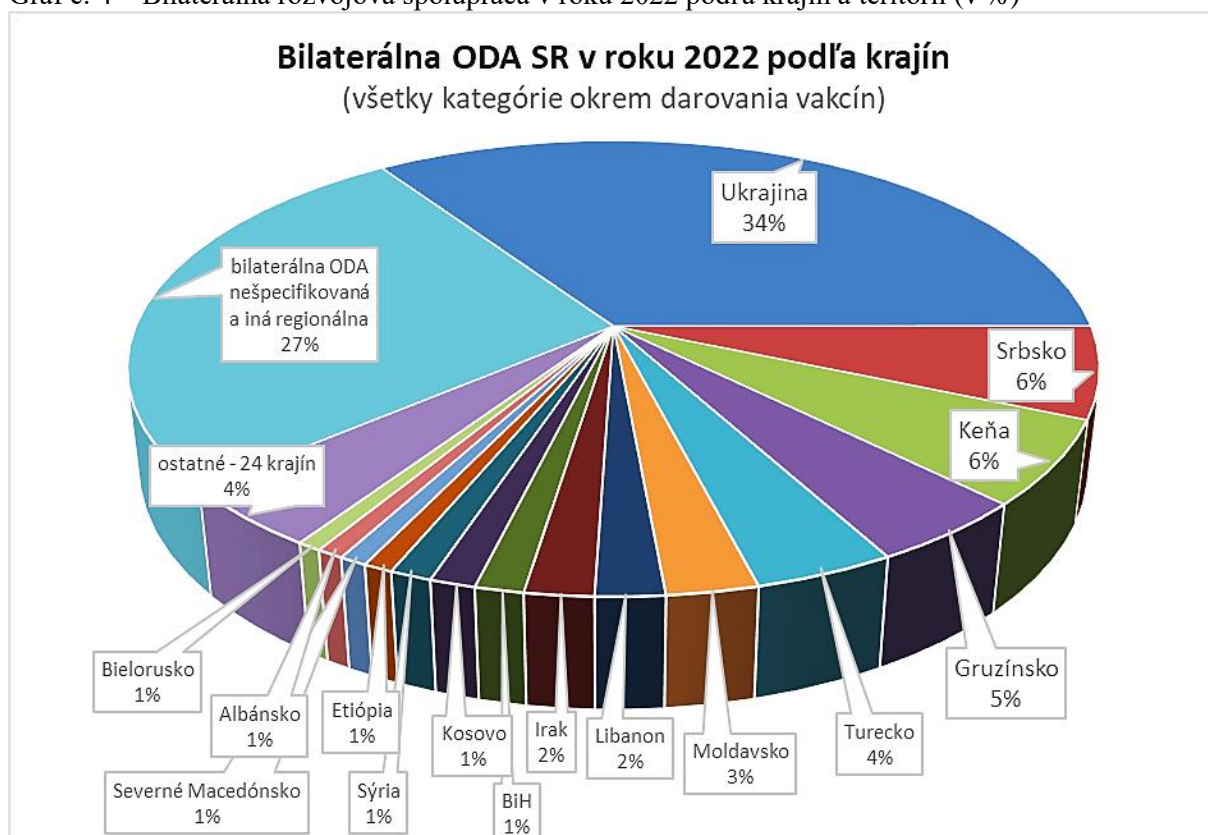
⁵ V súlade s metodikou štatistického vykazovania OECD/DAC sú Arménsko, Azerbajdžan a Gruzínsko započítané v rámci Ázie.

⁶ V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

Turecko	943 308,00	Lesotho	19 960,00
Moldavsko	613 743,88	Rwanda	13 705,67
Libanon	461 877,13	Arménsko	12 460,00
Irak	461 082,94	Azerbajdžan	12 335,00
Bosna a Hercegovina	326 001,22	Írán	10 000,00
Sýria	281 821,96	Vietnam	8 160,00
Etiópia	197 384,37	Kambodža	7 200,00
Severné Macedónsko	185 378,77	Kirgizsko	3 000,00
Albánsko	181 975,29	Uzbekistan	2 910,00
Bielorusko	163 775,00	Indonézia	1 265,85
Somálsko	113 277,31	Mongolsko	360,00
Palestína	99 020,00	regionálna pomoc - Európa	134 598,58
Afganistan	95 520,00	regionálna pomoc - stredná Ázia	90 952,86
Južný Sudán	77 380,09	bilaterálna ODA nešpecifikovaná a iná regionálna	6 737 248,70
Celkový súčet			38 750 899,22

* Bilaterálna ODA SR v roku 2022 do Srbska, Tanzánie, Belize a Guyany výraznej miere zahŕňa materiálnu humanitárnu pomoc v podobe mimoriadneho darovania očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19 v celkovej referenčnej hodnote 14,6 milióna eur.

Graf č. 4 – Bilaterálna rozvojová spolupráca v roku 2022 podľa krajín a teritórií (v %)

Bilaterálna ODA SR v roku 2022 smerovala do spolu 40 krajín a teritórií. Podiel programových krajín v zmysle Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky

2019 – 2023 (Gruzínsko, Keňa, Moldavsko) na celkovej bilaterálnej spolupráci ODA SR v roku 2021 predstavoval 8% (pokles o 4 percentuálne body, resp. nominálne o 0,6 milióna eur).

Tabuľka č. 3 – Región západného Balkánu – objemy bilaterálnej ODA SR podľa krajín

Krajina	objem ODA v eurách	% ODA SR v rámci regiónu
Srbsko* (z toho vakcíny 6,26 mil.€)	7 799 549,07	86,8%
Kosovo	306 085,46	3,4%
Bosna a Hercegovina	326 001,22	3,6%
Severné Macedónsko	185 378,77	2,1%
Albánsko	181 975,29	2,0%
Čierna Hora	54 186,15	0,6%
regionálna pomoc	134 598,58	1,5%
Spolu	8 987 774,54	spolu 23,4 % bilaterálnej ODA SR

V regióne západného Balkánu bolo v roku 2022 zrealizovaných 92 aktivít rozvojovej spolupráce, na jednu krajinu alebo teritórium bolo v priemere vynaložených 432 tisíc eur. Z celkového objemu 0,9 milióna eur predstavovali štipendiá MŠVVŠ SR, 0,6 milióna eur spolu 66 projektov SAMRS, 0,5 milióna eur štyri aktivity technickej spolupráce MF SR, 0,3 milióna eur rozvojové projekty ÚŠZZ v Srbsku a 0,3 milióna eur iné aktivity. Okrem uvedeného Slovenská republika darovala Srbsku proti-covidové vakcíny v hodnote 6,26 milióna eur. Priemerný výdavok na jednu intervenciu po odrátaní darovania vakcín bol približne 30 tis. eur.

Tabuľka č. 4 – Krajiny Východného partnerstva – objemy bilaterálnej ODA SR podľa krajín

Krajina	objem ODA v eurách	% ODA SR v rámci regiónu
Ukrajina	8 189 519,93	81,2%
Gruzínsko	1 093 034,01	10,8%
Moldavsko	613 743,88	6,1%
Bielorusko	163 775,00	1,6%
Arménsko	12 460,00	0,1%
Azerbajdžan	12 335,00	0,1%
Spolu	10 084 867,82	spolu 26,3 % bilaterálnej ODA SR

Rovnako ako v roku 2021 bola objemom ODA SR i počtom intervencií (52) v regióne Východného partnerstva najvýznamnejším prijímateľom ODA SR Ukrajina najmä vzhľadom na objem humanitárnej pomoci poskytnutej v súvislosti s ruskou agresiou na Ukrajinu. V Gruzínsku a v Moldavsku (programové krajiny ODA SR) bolo implementovaných spolu 64 intervencií. Vládne štipendiá MŠVVŠ v regióne predstavovali 0,35 milióna eur. Priemerný výdavok na jednu intervenciu bol takmer 198 tis. eur.

Tabuľka č. 5 – Región subsaharskej Afriky – bilaterálna ODA SR podľa krajín

Krajina	objem ODA v eurách	% ODA SR v rámci regiónu
Tanzánia* (z toho vakcíny 5,83 mil. €)	5 923 104,65	74,9%
Keňa	1 416 532,90	17,9%
Etiópia	197 384,37	2,5%
Somálsko	113 277,31	1,4%
Južný Sudán	77 380,09	1,0%
Nigéria	70 000,00	0,9%
Sudán	43 960,00	0,6%
Uganda	36 694,31	0,5%
Lesotho	19 960,00	0,3%
Rwanda	13 705,67	0,2%
Spolu	7 911 999,30	spolu 20,6 % bilaterálnej ODA SR

V regióne subsaharskej Afriky 71 aktivít ODA SR v 10 krajinách s celkovou hodnotou 2,1 milióna eur, z toho viac ako dve tretiny v Keni ako programovej krajine ODA SR vrátane prvej dotácie SAMRS na strategické partnerstvo s dlhším trvaním. Tanzánii boli navyše poskytnuté proti-covidové vakcíny v hodnote 5,8 milióna eur. Priemerný výdavok na jednu intervenciu po odrátaní darovania vakcín bol približne 30 tis. eur.

Tabuľka č. 6 – Región Blízkeho a stredného východu – bilaterálna ODA SR podľa krajín

Krajina	objem ODA v eurách	% ODA SR v rámci regiónu
Libanon	461 877,13	32,5%
Irak	461 082,94	32,4%
Sýria	281 821,96	19,8%
Palestína	99 020,00	7,0%
Afganistan	95 520,00	6,7%
Jordánsko	24 010,00	1,7%
Spolu	1 423 332,03	spolu 3,7 % bilaterálnej ODA SR

V regióne bolo realizovaných 27 aktivít, z toho 85% v Libanone, Iraku a Sýrii. Projekty SAMRS z toho predstavovali jeden milión eur a vládne štipendiá MŠVVŠ SR 0,39 milióna eur. Priemerný výdavok na jednu intervenciu bol takmer 55 tis. eur.

2.3 Vyhodnotenie aktivít v rámci prierezových tém

Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 definuje dve prierezové témy: 1. Životné prostredie a zmena klímy; 2. Rovnosť príležitostí (rovnosť žien a mužov). Obe témy sú buď integrované v projektoch a aktivitách rozvojovej spolupráce alebo je niektorá z týchto tém prioritným zameraním projektu (tzv. *twin track approach*). Závazný spôsob začlenenia prierezových tém v projektoch podporených z dotačnej schémy SAMRS bol stanovený metodickým usmernením SAMRS k prierezovým témam na rok 2022.

Kritériom pre zaradenie do zoznamu rozvojových aktivít prispievajúcich k napĺňaniu prierezových tém je splnenie podmienok na priradenie k jednotlivým štatistickým príznakom sledovaným v zmysle metodiky OECD/DAC pre štatistické vykazovanie oficiálnej rozvojovej

pomoci⁷.

Životné prostredie a zmena klímy

V roku 2022 boli na oblasť životného prostredia zamerané aktivity podporené zo zdrojov SlovakAid v celkovej hodnote **4,25 milióna eur**. Z uvedenej sumy bola hodnota multilaterálnej ODA SR 1 054 945,91 eur a hodnota bilaterálnej ODA SR predstavovala 2,7 milióna eur.

Multilaterálna ODA SR zameraná na životné prostredie a zmenu klímy pozostávala z príspevkov do medzinárodných organizácií – šiestich z prostriedkov MŽP SR a dvoch z prostriedkov MPRV SR. Oproti roku 2021 (1,1 milióna eur) multilaterálna ODA SR zameraná na životné prostredie a zmenu klímy vzrástla, najmä o hodnotu ďalšej platby MŽP SR do Zeleného klimatického fondu v roku 2022.

Tabuľka č.7 – Multilaterálna rozvojová spolupráca zameraná na životné prostredie a zmenu klímy

Organizácia	ODA koef.	uhradené (eur)	ODA SR (eur)
Zelený klimatický fond (MŽP SR)	1	1 000 000,00	1 000 000,00
Montreal Protokol (MŽP SR)	1	377 057,78	377 057,78
UNEP (MŽP SR)	1	100 000,00	100 000,00
Rámcový dohovor OSN o zmene klímy – UNFCCC (MŽP SR)	0,61	41 554,00	25 341,84
Európska a stredozemská organizácia na ochranu rastlín – EPPO (MPRV SR)	1	26 420,00	26 420,00
Dohovor OSN pre boj proti dezertifikácii v krajinách postihnutých vážnym suchom – UNCCD (MPRV SR)	1	11 641,00	11 641,00
CITES (MŽP SR)	1	7 972,88	7 972,88
UNEP(MŽP SR)	0,04	97 385,00	3 895,40
Spolu		1 662 030,66	1 552 328,90

Bilaterálna ODA SR zameraná na životné prostredie a zmenu klímy pochádzala predovšetkým z projektov realizovaných nástrojmi SAMRS v menšej miere z fondov zriadených v medzinárodných finančných inštitúciách zo strany MF SR a z bilaterálnych aktivít štátneho podniku Vodohospodárska výstavba v regióne strednej Ázie. Z celkovej sumy 4,25 milióna eur boli na ochranu biodiverzity zamerané projekty v hodnote 0,3 milióna eur, na mitigáciu zmeny klímy 2 milióny eur a na adaptáciu na zmenu klímy 1,39 milióna eur⁸. Podrobný prehľad bilaterálnej ODA SR zameranej na životné prostredie a zmenu klímy sa nachádza v prílohách.

Rovnosť príležitostí (rovnosť žien a mužov)

Celková suma aktivít zameraných na oblasť rovnosti príležitostí (rovnosť žien a mužov)⁹ realizovaných z prostriedkov SlovakAid v roku 2022 predstavovala **4,54 milióna eur**. Prevažná časť z uvedenej sumy bola realizovaná prostredníctvom nástrojov SAMRS. Prehľad bilaterálnej ODA SR zameranej na rovnosť príležitostí (rovnosť žien a mužov) sa nachádza v prílohách.

⁷ Konvergované štatistické smernice OECD/DAC na vykazovanie pomoci prostredníctvom systému CRS (Creditor Reporting System), č. DCD/DAC/STAT(2020)44/FINAL, str. 57.

⁸ Niektoré aktivity prispievajú k riešeniu viac než jednej environmentálnej témy (biodiverzita, adaptácia, mitigácia) súčasne.

⁹ V zmysle metodiky OECD/DAC pre štatistické vykazovanie rozvojovej pomoci *Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System (CRS) and the Annual DAC Questionnaire*.

3 Prehľad foriem rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v roku 2022 podľa ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy

V tejto časti sú údaje uvádzané v podobe nových záväzkov príslušných rezortov k úhrade výdavkov ODA SR prijatých v roku 2022, prípadne v rámci viacročných rozpočtových procesov s určením na rok 2022. Údaje korešpondujú so zameraním dvojstrannej rozvojovej spolupráce¹⁰ na rok 2022. Do národného vykazovania ODA podľa pravidiel OECD nevstupujú údaje o záväzkoch, ale údaje o čistých úhradách, ktoré spolu s inými účtovnými faktormi tvoria celkový grantový ekvivalent ODA podľa štatistických smerníc OECD. Údaje podľa grantového ekvivalentu, ktoré sú v podmienkach Slovenskej republiky prakticky zhodné s čistými úhradami ODA, sú uvedené v kapitole 5 tohto materiálu. Grantový ekvivalent zohľadňuje neskoršie úpravy rozpočtov projektov aj vratky platieb k projektom predošlých rokov.

3.1 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVEZ SR) a Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)

ODA SR vykázaná MZVEZ SR a SAMRS dosiahla v roku 2022 sumu 13 018 725,08 eur, čo predstavuje 8% z celkového objemu. ODA SR realizovaná prostredníctvom MZVEZ SR predstavovala sumu 4 398 977,24 eur (vrátane administratívnych nákladov vykazovaných ako ODA). Tento údaj zahŕňa len prostriedky vykazované ako ODA v zmysle pravidiel OECD/DAC so zohľadnením koeficientov pre jednotlivé medzinárodné organizácie, ktorým boli príspevky poskytnuté. Výška administratívnych nákladov MZVEZ SR a SAMRS v roku 2022 vykázaných ako ODA SR bola 1 613 000 eur. **Objem ODA SR realizovaný v roku 2022 prostredníctvom SAMRS bol 8 619 747,84 eur** (vrátane administratívnych nákladov vykazovaných ako ODA SR ako aj úhrad záväzkov zazmluvnených v predošlých rokoch). Podrobný prehľad rozvojovej spolupráce SAMRS sa nachádza v časti 4. Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSZZ), ktorý je rozpočtovou organizáciou MZVEZ SR, realizuje v rámci svojej pôsobnosti formou dotácií rozvojové projekty vo vzťahu ku krajinám s krajinou populáciou Slovákov a v odôvodnených prípadoch v zmysle pravidiel OECD/DAC sa niektoré projekty považujú za ODA SR. V roku 2022 išlo o projekty v hodnote 293 450 eur.

SAMRS v roku 2022 vyhlásila spolu štrnásť dotačných výziev s celkovou alokáciou 6 603 831 eur. Schválených bolo 44 projektov pre 24 partnerov, ktoré sa začali alebo začnú realizovať v sedemnástich krajinách. Bolo podporených 76 tzv. mikrograntov (finančných príspevkov cez zastupiteľské úrady SR) v dvanástich krajinách v objeme takmer 660 000 eur a 27 finančných príspevkov pre osem krajín za viac ako 2 166 000 eur. V rámci nástroja poskytnutie vedomostí a skúseností – Sharing Slovak Expertise (SSE) boli podporené tri projekty za viac ako 17 000 eur.

Slovenská republika v roku 2022 vynaložila viac ako 22 miliónov eur na humanitárnu pomoc do zahraničia. Humanitárna pomoc v rámci ODA SR bola v roku 2022 realizovaná materiálnou a finančnou formou, ako aj prostredníctvom humanitárnych projektov v rámci dotačných výziev SAMRS teritoriálne zameraných na Ukrajinu a krajiny Blízkeho východu (Libanon, Irak, Sýria). V oblasti humanitárnej pomoci v roku 2022 dominovala téma vojenského konfliktu na Ukrajine. V porovnaní s predošlými rokmi, kedy Slovenská republika smerovala humanitárne intervencie na široké spektrum partnerských krajín, v roku 2022 bola v dôsledku ruskej invázie hlavným príjemcom oficiálnej (materiálnej aj finančnej) humanitárnej pomoci

¹⁰ <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26854/1>

Slovenskej republiky Ukrajina, ktorá od vypuknutia vojenského konfliktu vo februári 2022 dosiahla výšku vyše 8 miliónov eur. Materiálnu a finančnú pomoc Slovenská republika v uplynulom roku opakovane smerovala aj do Moldavska, ktoré v dôsledku ruskej invázie na Ukrajinu začalo čeliť bezprecedentnému migračnému tlaku.

V uplynulom roku Slovenská republika formou dotácie podporila realizáciu piatich humanitárnych projektov v regióne **Blízkeho a Stredného východu** (Sýria, Irak a Libanon) v celkovej hodnote takmer 1 milión eur, ktoré prostredníctvom intervencií realizovaných najmä v oblasti budovania vodnej infraštruktúry a poskytovania urgentnej zdravotnej starostlivosti mimoriadne prispievajú k zlepšovaniu životných podmienok a rozvoju miestnych komunit zasiahnutých ozbrojenými konfliktmi a migračnou krízou.

Na základe získania oprávnenia na delegovanú spoluprácu EÚ ako implementačný partner Európskej komisie začala SAMRS v roku 2022 implementáciu prvého projektu delegovanej spolupráce EÚ v Moldavsku (dvojročný grant EÚ v objeme 1 milión eur), kde je agentúra v pozícii vedúceho partnera. Projekt je zameraný na podporu lokálnych regionálnych médií v Moldavsku.

V rámci partnerskej spolupráce s Rozvojovým programom OSN (UNDP) v roku 2022 MZVEZ SR naďalej pokračovalo v podpore Rozvojového fondu - Slovak Challenge Fund, ktorého cieľom je zapájať podnikateľský sektor do udržateľného rozvoja vo vybraných partnerských krajinách (Moldavsko a Severné Macedónsko) cez realizáciu inovatívnych slovenských nápadov. Využívanie expertných skúseností UNDP zo zapájania podnikateľského sektora do rozvojovej spolupráce sa premietlo aj do pokračujúcej podpory platformy zameranej predovšetkým na zvýšenie účasti slovenských subjektov na obstarávaní rozvojových aktivít financovaných EÚ a rozvojovými inštitúciami. V roku 2022 boli schválené dva projekty v hodnote 76 460 USD, oba v Moldavsku. Projekty sú zamerané na rozvoj cestovného ruchu prostredníctvom podpory lokálnych producentov v severných regiónoch a taktiež inštalácie solárnej strechy v turistickom komplexe neďaleko Kišiňova. Činnosť fondu je predbežne predĺžená do roku 2024 a v roku 2023 sa uvažuje o teritoriálnom rozšírení výzvy aj na západný Balkán (Srbsko, Bosna a Hercegovina).

Spomedzi ďalších spoločných aktivít s UNDP pokračovala aj podpora druhej fázy iniciatívy Ženy v armáde na podporu rodovej rovnosti v rezortoch obrany a ozbrojených silách vybraných krajín západného Balkánu, ako aj projekt budovania energetickej efektívnosti Ukrajiny – posilnenie Centra energetickej efektívnosti a expertízy na Ukrajinu. Spolupráca s UNDP na báze trojročného projektu 2018 – 2021 s rozpočtom cca 900-tisíc eur sa skončila v decembri 2021. Na túto spoluprácu nadviazalo ďalšie trojročné partnerstvo 2022 – 2024 (podpísaním dohody medzi MZVEZ SR a UNDP v decembri 2021) s celkovou finančnou alokáciou 714 420 eur. Zameria sa najmä na podporu zapájania súkromného sektora do ODA SR, reformy bezpečnostného sektora vo vybraných krajinách západného Balkánu a posilňovanie odborných kapacít (MZVEZ SR a SAMRS). V rámci spolupráce sa taktiež v tejto oblasti uvažuje o užšom zapojení expertných kapacít MO SR.

3.2 Ministerstvo financií SR

V roku 2022 sa Ministerstvo financií SR (MF SR) v rozvojovej spolupráci zameriavalo predovšetkým na napĺňanie svojich strategických priorít, t. j. podporu dobrého riadenia verejných financií, vrátane zdieľania skúseností a znalostí z tejto oblasti, podporu zapájania slovenského podnikateľského sektora do rozvojových projektov a hľadania inovatívnych

riešení v rozvojovej spolupráci. MF SR zároveň pokračovalo v aktívnej spolupráci a poskytovaní príspevkov do medzinárodných finančných inštitúcií a v hľadaní efektívnych riešení pomoci Ukrajine.

Príspevky MF SR na ODA SR dosiahli v roku 2022 výšku **120 929 384,46 eur**, čo predstavovalo **74,4% z celkovej ODA SR**. Príspevok Slovenskej republiky do rozpočtu EÚ na rozvojovú spoluprácu bol v roku 2022 97,4 milióna eur* a do Európskeho rozvojového fondu (EDF) vyše 10,5 milióna eur. (*Ide o predbežnú hodnotu, ktorá ešte môže byť korigovaná zo strany Európskej komisie.)

V rámci spolupráce so **Skupinou Svetovej banky** MF SR zrealizovalo štvrtú tranžu splateného kapitálu vo výške 2,365 milióna USD v prospech **Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj (IBRD)** v súvislosti so zvyšovaním základného imania. Cieľom financovania je mobilizácia zdrojov na rozvojové financovanie a zvýšenie objemu operácií v krajinách, kde banka pôsobí, v spojitosti s plnením cieľov udržateľného rozvoja. Rovnako MF SR splatilo druhú tranžu v rámci schváleného zvýšenia základného imania **Medzinárodnej finančnej korporácie (IFC)** vo výške 3,497 milióna USD. Cieľom financovania IFC je tvorba trhu a podpora súkromného sektora v rozvojových krajinách. V tejto súvislosti zrealizovala EXIMBANKA SR s IFC a partnermi z Českej republiky a Maďarska v septembri 2022 v Belehrade konferenciu zameranú na podporu rozvoja západného Balkánu prostredníctvom aktivít súkromného sektora. MF SR v minulom roku taktiež prispelo sumou 140 000 eur na **Iniciatívu na multilaterálne odpustenie dlhov (MDRI)** určenú vybraným rozvojovým krajinám na zozname IDA, ktorú bude podporovať aj najbližších 9 rokov celkovou sumou 1,38 milióna eur.

V roku 2022 pokračovala implementácia aktivít Fondu Iniciatívy pre hospodársku odolnosť manažovaného **Európskou investičnou bankou (EIB)**, cieľom ktorých je podpora hospodárskeho rastu a stability v krajinách južného susedstva a západného Balkánu. Aj s podporou príspevku MF SR v sume 2 milióny eur poskytnutého ešte v roku 2017, bolo ku koncu roka 2022 schválených 11 operácií v celkovej sume 109,5 miliónov eur. V spolupráci s **Rozvojovou bankou Rady Európy (RB RE)** naďalej prebieha podpora projektov technickej asistencie zo Slovenského fondu pre inkluzívny rast a v spolupráci s **Európskou bankou pre obnovu a rozvoj (EBOR)** pokračuje implementácia projektov Regionálneho 11fondu Partnerstva východnej Európy pre energetickú efektívnosť a životné prostredie (E5P).

V súčinnosti s **Medzinárodným menovým fondom (MMF)** sa MF SR podieľa na riešení dopadov pandémie COVID-19 na najchudobnejšie krajiny, keďže práve najzraniteľnejšie štáty majú bez adekvátnej pomoci iba malé šance na obnovu ich ekonomík v zmysluplnom časovom horizonte. V roku 2022 MF SR poskytlo príspevok vo výške 4 milióny eur do fondu **Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT)**, ktorý zabezpečuje bezúročné financovanie najmenej rozvinutých krajín (LDCs). MF SR prispeje do fondu aj v nasledujúcich troch rokoch, zhodne po 1 miliónu eur.

Ozbrojený **konflikt na Ukrajine** a jeho dôsledky majú priamy presah na agendu medzinárodných finančných inštitúcií (IFIs). V reakcii na bezprecedentnú situáciu na Ukrajine vláda SR dňa 23.3.2022 uznesením č. 219/2022 schválila materiál „Návrh na ukončenie členstva Slovenskej republiky v Medzinárodnej investičnej banke a Medzinárodnej banke hospodárskej spolupráce“. Na tomto základe MF SR oznámilo obom bankám ukončenie členstva a zrušilo pôvodne plánované navyšovanie kapitálu MIB. Jednotlivé IFIs pripravujú v rámci svojich portfólií programy pomoci Ukrajine aj ďalším krajinám postihnutým dopadmi konfliktu. Okrem realokácie disponibilných zdrojov realizujú aj dodatočný „fundraising“ do

špeciálnych fondov. Predbežne sa uvažuje so slovenskou účasťou v rámci EIB (poskytnutie záruk pre fond EU4U) a MMF (poskytnutie záruk pre program Extended Fund Facility). Osobitnou kapitolou je makrofinančná pomoc EÚ. MF SR sa snaží identifikovať spôsoby, ako maximalizovať pozitívny dopad prostriedkov IFIs na pomoc Ukrajine v jednotlivých štádiách jej obnovy, zapojiť slovenský súkromný sektor a tiež ako zintenzívniť pomoc prostredníctvom programov rozvojovej spolupráce. V roku 2022 rezort financií realokoval zo svojich ODA SR zdrojov celkom 3 milióny eur (v prospech iných inštitúcií, konkrétne SAMRS, MZ SR, MV SR a MO SR) na humanitárnu pomoc Ukrajine. **Alokáciu pre MZ SR vo výške 1,4 milióna eur rezort zdravotníctva do konca r. 2022 nevyužil.** Týmto nebol naplnený pôvodný účel prostriedkov, t. j. ich využitie na aktivity ODA SR.

S cieľom zvýšiť zapojenie slovenských podnikateľov do rozvojovej spolupráce pokračoval v roku 2022 program **podpory súkromného sektora**. Program funguje od roku 2015 a je zameraný predovšetkým na menšie a stredné podniky, ktoré majú záujem a potenciál zapojiť sa do rozvojových tendrov medzinárodných finančných inštitúcií a medzinárodných organizácií. Časť poradenských aktivít realizuje MF SR v spolupráci s UNDP, zatiaľ čo podporu vo vzťahu k medzinárodným finančným inštitúciám, vrátane výkonu Private Sector Liaison Officer (PSLO), t. j. styčného bodu pre súkromný sektor Svetovej banky, realizuje EXIMBANKA SR. Program sa sústreďuje na ciele budovanie partnerstiev, zvýšenie povedomia o obstarávacích procesoch a implementácii rozvojových projektov všeobecne. Podpora je poskytovaná tak pri identifikácii príležitostí a hľadaní partnerov v rozvojových krajinách, ako aj pri prípravách na zapojenie sa do konkrétnych tendrov. Novou témou, ktorá zasahuje aj do mandátu PSLO, je obnova Ukrajiny. MF SR aj EXIMBANKA SR sa zúčastňujú relevantných podujatí na národnej a medzinárodnej úrovni v záujme efektívneho nastavenia rámca bezodkladnej pomoci a predovšetkým post-konfliktnej rekonštrukcie Ukrajiny.

S využitím nástroja **Resource Mobilisation Facility** v roku 2022 MF SR v spolupráci s regionálnymi kancelármi UNDP schválilo a pripravilo na realizáciu projekty pre štúdie uskutočniteľnosti a/alebo prípravu technickej dokumentácie v Čiernej Hore a Srbsku, ciele na podporu spravodlivej transformácie, cirkulárnej ekonomiky, využívania obnoviteľnej energie a energetickej efektívnosti, pričom pokračovala implementácia projektov schválených v predchádzajúcom období, konkrétne v Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore, Severnom Macedónsku a v Srbsku. Cieľom nástroja je na základe prieniku dopytu regionálnych zastúpení UNDP a expertízy slovenských podnikateľov identifikovať medzinárodné rozvojové projekty s najvyššou pravdepodobnosťou úspechu a podporiť realizáciu ich prípravnej fázy. Po vyhodnotení a selekcii projektov budú tieto predmetom tendrov, ktoré realizuje UNDP a o príležitosť na kontrakt sa budú môcť uchádzať aj slovenské firmy alebo konzorciá so slovenskou účasťou.

Úsilie **EXIMBANKY SR** o implementáciu schémy **zvýhodnených vývozných úverov**, ktorých cieľom je zvýšenie angažovanosti slovenského súkromného sektora na rozvojových trhoch, pokračovalo aj v roku 2022. Od nadobudnutia účinnosti novelizovanej legislatívy, ktorá upravila podmienky poskytovania zvýhodnených vývozných úverov tak, aby boli v praxi realizovateľné, rokovala EXIMBANKA SR o viacerých projektoch. V rôznych štádiách posudzovania sa aktuálne nachádzajú projekty najmä v regióne východnej Európy a Strednej Ázie.

Okrem spolupráce s podnikateľským sektorom sa aktivity MF SR a UNDP prostredníctvom **programu Verejné financie pre rozvoj** (<http://publicfinance.undp.sk>) dlhodobu a ciele orientujú na posilnenie odborných kapacít verejnej správy v partnerských krajinách v oblasti

riadenia verejných financií. V uplynulom roku MF SR pokračovalo s poskytovaním technickej asistencie v Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore, Moldavsku, Severnom Macedónsku a Srbsku.

Projekt v **Moldavsku** bol zameraný na posilnenie odolnosti rozpočtového rámca a lepšie využívanie výdavkov na implementáciu sektorových politík. Opatrenia navrhnuté v rámci uskutočnenej revízie výdavkov v sektore zdravotníctvo by mali byť zohľadnené v rozpočte na rok 2024, čím sa podarí Moldavsku ušetriť približne 10 miliónov EUR. Zároveň boli pre Moldavsko identifikované nové možnosti financovania dlhodobých priorít, ktoré budú zahrnuté do Stratégie riadenia verejných financií Moldavska na roky 2023 - 2030 a prispejú k mobilizácii dodatočných príjmov. V rámci racionalizácie výdavkov a podpory finančnej odolnosti krajiny boli zhodnotené fiškálne dopady reorganizácie finančnej kontroly, ktorá sa stane analytickou jednotkou na hodnotenie rozpočtového procesu.

V roku 2022 v **Srbsku** naďalej prebiehala spolupráca zameraná na rozvoj pätnástich menej rozvinutých samospráv prostredníctvom zlepšovania ich rozvojového a strednodobého finančného plánovania. 10 samospráv má schválené rozvojové plány, ostatné budú ukončené v priebehu roka 2023 a 5 municipalít má schválené už aj strednodobé plány. Partnerská organizácia Stály výbor miest a obcí pripravila Manuál na vypracovanie strednodobého plánu územnej samosprávy.

V **Čiernej Hore** bola v minulom roku poskytnutá komplexná pomoc pri príprave Programu hospodárskych reforiem na roky 2022 – 2024, ktorého kvalitu pozitívne zhodnotila aj Európska komisia. V oblasti podpory riadenia verejných financií na miestnej úrovni projekt realizoval reformu kapitálového rozpočtovania. Čiernohorským obciam boli poskytnuté vedomosti o stratégii kapitálového projektu, ktorý predstavuje dôležitú súčasť rozvoja a zlepšenia infraštruktúry na miestnej úrovni štátu. V tejto súvislosti bol vypracovaný manuál ku kapitálovému rozpočtovaniu samospráv v Čiernej Hore a zrealizovaná séria workshopov pre relevantných úradníkov.

Na základe legislatívnych zmien uskutočnených v rámci podpory SR **Severnému Macedónsku** v predchádzajúcom období, boli v roku 2022 odhalené nezrovnalosti v transferovom oceňovaní medzinárodných spoločností pôsobiacich v krajine, ktoré potenciálne vyústia do korekcie a do dodatočných príjmov štátneho rozpočtu. S podporou Slovenskej republiky v oblasti odhaľovania a kontroly neformálnej ekonomiky sa dosiahlo zníženie šedej ekonomiky medziročne približne o 22%. Na základe uplatnenej metodiky na monitorovanie efektívnosti výberu miestnych daní na úrovni obcí a oceňovanie majetku bol v pilotnom projekte v obci Sveti Nikole preukázaný nárast výberu miestnych daní o 210%. V oblasti auditu akruálnych účtovných závierok bol vypracovaný súbor odporúčaní na zlepšenie metodiky auditu pre Štátny kontrolný úrad.

V roku 2022 MF SR podporilo projekt implementovaný UNDP v Severnom Macedónsku, s názvom Podpora prípravy Národnej stratégie rozvoja Republiky Severného Macedónska. Cieľom projektu je prispieť k zavedeniu národného inštitucionálneho mechanizmu, ktorý bude schopný sformulovať a koordinovať tvorbu Národnej stratégie rozvoja 2022 – 2042, ako aj koordinovať a monitorovať jej implementáciu. Ide o komplexnú iniciatívu, ktorej výsledkom má byť zmena tvorby a realizácie národných politík krajiny s celospoločenským dopadom.

V **Bosne a Hercegovine** sa spolupráca zameriavala na podporu systému verejných financií v rámci plánovania udržateľného rozvoja na úrovni krajiny. Boli zrealizované komplexné a kapacitne náročné analýzy možností financovania rozvojových cieľov na rôznych úrovniach

vlády (štát, kantóny, entity), ktoré prišli s návrhom finančných nástrojov na mobilizáciu dodatočných príjmov na financovanie sektorových priorít/SDGs krajiny. Pod záštitou Agentúry pre štátnu službu vo Federácii Bosna a Hercegovina a Ministerstva správy a Ministerstva správy a lokálnej samosprávy v Republike srbskej boli v 15 samosprávach a 2 kantónoch zrealizované školenia v oblasti internej finančnej kontroly. V budúcnosti budú tieto školenia súčasťou oficiálneho vzdelávacieho systému krajiny. Zároveň bola realizovaná komplexná analýza legislatívy a systému internej finančnej kontroly a odporúčania na zmeny v tejto oblasti.

Podporu inovatívnych riešení v rozvojovej spolupráci realizuje MF SR dlhoročne v partnerstve s UNDP, v období 2022 – 2024 prostredníctvom projektu **Slovak Transformation Fund**, na ktorý v minulom roku rezort prispel sumou necelých 1,17 milióna USD. Najvýznamnejšou z aktivít uskutočnených v roku 2022 bola výzva BOOST Women Innovators Challenge (<https://boostimpact.org/challenges/boost-women-innovators/>), zameraná na podporu inovatívnych projektov akademičiek a mimovládnych organizácií, menších technologických firiem a start-upov vedených ženami na západnom Balkáne, v Strednej Ázii a vo Východnom partnerstve, so zameraním sa na Ukrajinu a aktivity presídlených žien. 45 vybraným projektom bol poskytnutý akceleračný program, on-line vzdelávanie a diskusie a networking s potenciálnymi donormi a najlepším 8 projektom aj finančná podpora na ich realizáciu.

MS SR s UNDP realizovalo v roku 2022 v Moldavsku projekt Podpora zriadenia registračného webu Fondu energetickej zraniteľnosti, ktorý bol podporený z programu na využívanie verejno-súkromných financií na rozvoj (Public and Private Finance for Development). Projekt bol zameraný na riešenie akútnej energetickej krízy a zvýšených cien za energie. Finančná podpora vo výške 300 000,00 eur bola použitá na zriadenie uvedeného fondu, ktorého benefity mohli využiť všetci odberatelia energie v Moldavsku.

V spolupráci s medzinárodnou organizáciou **Center of Excellence in Finance (CEF)** prebiehala implementácia projektu Certifikované školenie pre účtovníkov verejného sektora v Severnom Macedónsku – úroveň 2. Cieľom projektu je rozšíriť skupinu kvalifikovaných účtovníkov verejného sektora a vytvoriť predpoklady na zavedenie povinného odborného vzdelávania účtovníkov. V roku 2022 bolo vyškolených 15 odborníkov v oblasti finančného manažmentu a účtovníctva a 13 budúcich školiteľov. Zároveň bola zrealizovaná študijná návšteva na Ministerstvo financií Čiernej Hory, ktoré má čerstvé skúsenosti zo zavádzania profesijného vzdelávania účtovníkov vo svojej krajine.

V rámci **Addis Tax Initiative** pokračovala činnosť štyroch konzultačných skupín s rôznymi zameraniami korešpondujúcimi so štyrmi záväzkami uvedenými v ATI Deklarácii 2025 a odsúhlasenými pracovnými plánmi. V uplynulom roku sa ATI zaoberala napríklad aj mapovaním nástrojov, ktorými daňové správy zapájajú rôznych aktérov (parlament, Národný kontrolný úrad, mimovládne organizácie, súkromný sektor, médiá) do daňových záležitostí, ale tiež otázkou frekvencie zberu dát k podpore mobilizácii domácich príjmov jednotlivých krajín do monitorovacích správ ATI.

Program PEFA (Public Expenditure and Financial Accountability) sa v roku 2022 venoval zhodnoteniu výsledkov predchádzajúcich programových fáz a príprave nového programového dokumentu na nasledujúce roky 2023 – 2027. V rámci štandardných aktivít program umožnil vypracovanie 73 hodnotiacich správ stavu verejných financií na centrálnej úrovni a 88 hodnotiacich správ stavu verejných financií na úrovni samospráv. Zároveň boli revidované aj správy, ktoré hodnotia pripravenosť stavu verejných financií vzhľadom na klimatickú zmenu (29 správ) a na rodovú rovnosť (11 správ). Počas roku 2022 bola dokončená štúdia, ktorá

mapuje existujúce nástroje na diagnostiku verejných financií, tiež bol zriadený poradný výbor programu PEFA a zrealizovaná súťaž na tému Úloha a vplyv riadenia verejných financií na fiškálnu transparentnosť a zodpovednosť voči verejnosti.

V roku 2022 MF SR pokračovalo v členstve v **Koalicii ministrov financií pre klimatické opatrenia**, ktorej cieľom je pomôcť krajinám zdieľať skúsenosti a dobrú prax za účelom integrácie otázok týkajúcich sa klímy do tvorby hospodárskej politiky a mobilizovať finančné prostriedky na implementáciu opatrení v oblasti klímy (klimatické rozpočtovanie, stratégie pre ekologické investície a verejné obstarávanie a pod.).

MF SR tiež pokračovalo v implementácii úprav **systému RIS.DEV** určeného na evidenciu a vykazovanie ODA SR. Výdavky spojené s krátkodobými expertnými aktivitami a administratívnymi nákladmi rezortu boli v sume cca 319 000 eur.

3.3 Ministerstvo vnútra SR

Za rok 2022 poskytla Slovenská republika **materiálnu humanitárnu pomoc Ukrajine**, a v menšej miere tiež Moldavsku a Bosne a Hercegovine, v celkovej hodnote **5 411 335,97 eur**. Z uvedenej sumy MV SR realizovalo v spolupráci so Správou štátnych hmotných rezerv SR, Ministerstvom zdravotníctva SR materiálnu humanitárnu pomoc v roku 2022 v hodnote približne **4,8 milióna eur**.

Multilaterálnu rozvojovú spoluprácu Ministerstva vnútra SR tvoria finančné príspevky pre medzinárodné organizácie aktívne v oblasti migrácie. Výška členského príspevku pre **International Centre for Migration Policy Development (ICMPD)** v roku 2022 bola 47 673 eur.

Migračný úrad MV SR v roku 2022 pokračoval v dvojstrannej rozvojovej spolupráci s Bosnou a Hercegovinou prostredníctvom projektu zameraného na výmenu informácií a skúseností v oblasti medzinárodnej ochrany a príjmu žiadateľov o medzinárodnú ochranu, realizovaného v rámci nástroja **Sharing Slovak Expertise** v gescii SAMRS.

V súvislosti s plnením úloh vyplývajúcich zo zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov¹¹ (ďalej len „zákon o azyle“) sa poskytuje pomoc žiadateľom o udelenie azylu. Tento druh pomoci je vykazovaný ako výdavky na utečencov v krajine donora (*in-donor refugee costs*) podľa aktuálne platných pokynov a metodológie OECD, s prihliadnutím na špecifiká prostredia a azylového systému SR. Ide najmä o náklady na prevádzku azylových zariadení a priamu pomoc žiadateľom o azyl, ktorí sa nachádzajú na území SR počas trvania azylového konania; konkrétne sú to najmä výdavky na ubytovanie, stravu, vreckové, tlmočenie, prepravu, zdravotné výdavky, mzdy zamestnancov pracujúcich pri výkone služby priamo so žiadateľmi a pod.

Keďže niektoré aktivity sú vykonávané formou projektu, ako tzv. *in-donor refugee costs* je vykázaná aj oprávnená časť 25% spolufinancovania z prostriedkov MV SR (štátneho rozpočtu) na projekt realizovaný cez Fond pre azyl migráciu a integráciu (AMIF). Táto čiastka činila za rok 2022 sumu 94 156,02 eur.

¹¹ Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Za rok 2022 dosiahli uplatniteľné výdavky na utečencov v krajine donora sumu **1 153 376,62 eur**. Tieto výdavky možno v súlade s metodológiou vykazovania oficiálnej rozvojovej pomoci pre výdavky na utečencov v krajine donora rozdeliť na:

1. všeobecné náklady vo výške 863 429,21 eur – tieto náklady zahŕňajú údržbu a prevádzku azylových zariadení a mzdy zamestnancov Migračného úradu, ktorí poskytujú priame služby pre žiadateľov o azyl, ktorí sa nachádzajú na území SR počas trvania azylového konania (napr. sociálni pracovníci).
2. špecifické náklady vo výške 296 588,58 eur – do tejto položky sú zarátané náklady na stravovanie, vreckové, produkty základnej potreby (napr. hygienické pomôcky) základné výdavky na zdravotnú starostlivosť, náklady na cestovanie pre žiadateľov o azyl za účelom azylového konania, tlmočenie a preklady, ako aj 25% nákladov na projekty. V rámci tejto kategórie sa uplatňuje iba pomerná časť odvíjajúca sa od počtu žiadateľov z krajín, ktoré sú príjemcami ODA.

V roku 2022 dosiahol počet žiadateľov o azyl v azylových zariadeniach 628 a počet žiadateľov o azyl, na ktorých sa vzťahuje ODA bol 466.

MV SR bolo v roku 2022 aktívne zapojené do plnenia spoločných úloh v medzinárodných misiách a operáciách civilného krízového manažmentu pod vedením EÚ, OSN a OBSE. Finančné výdavky podľa Integrovaného informačného systému SAP za rok 2022 predstavujú celkové čerpanie 1 163 051,17 eur.

3.4 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

MŠVVŠ SR v roku 2022 poskytlo **celkový ODA SR v objeme 1 855 389 eur**. Náklady na vládne štipendiá a príspevky verejným vysokým školám súvisiace so vzdelávaním vládnych štipendistov predstavovali sumu vo výške 1 827 535 eur. Administratívne náklady na rozvojovú agendu boli v roku 2022 vo výške 27 854 eur.

Významným príspevkom MŠVVŠ SR k rozvojovej spolupráci SR je **podpora globálneho vzdelávania na Slovensku**. V roku 2021 začala príprava novej Stratégie globálneho vzdelávania na roky 2022 - 2026. Ide o materiál, ktorý bude priamo nadväzovať na Národnú stratégiu pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012 – 2016.

V súvislosti s prípravou tohto materiálu od septembra 2021 do novembra 2022 realizovalo MŠVVŠ SR **národný konzultačný proces prípravy Stratégie globálneho vzdelávania**, s hlavnými partnermi MZVEZ SR a Európskou sieťou pre globálne vzdelávanie (*Global Education Network Europe*, GENE). Do konzultačného procesu prípravy stratégie sa zapojili experti pre globálne vzdelávanie z celého Slovenska podľa vybraných tematických oblastí tvoriacich obsah globálneho vzdelávania. Hlavným partnerom konzultačného procesu z mimovládnej sféry bola Platforma rozvojových organizácií Ambrela.

Nosnú časť národného konzultačného procesu tvorila činnosť pracovných skupín, ktoré reflektovali vybrané tematické okruhy globálneho vzdelávania - ľudské práva, životné prostredie, globálne občianstvo, udržateľný rozvoj a rozvojové vzdelávanie, interkultúrne vzdelávanie. V jednotlivých pracovných skupinách boli zastúpení predstavitelia verejnej správy, samosprávy, akademickej obce, ako aj občianskej spoločnosti.

Členovia pracovných skupín na svojich stretnutiach diskutovali o jednotlivých témach a aspektoch globálneho vzdelávania, o cieľových skupinách stratégie, zručnostiach potrebných v oblasti globálneho vzdelávania, o posilnení postavenia globálneho vzdelávania a pod. Taktiež mali možnosť navrhnúť konkrétne odporúčania. Prvá etapa konzultačného procesu sa zavŕšila 21. marca 2022 organizovaním medzinárodného odborného podujatia s názvom Policy Learning Forum v gescii MŠVVŠ SR, v spolupráci s GENE.

V máji 2023 MŠVVŠ SR požiadalo o opätovný odklad predloženia stratégie na rokovanie vlády na december 2023. V rámci medzirezortného pripomienkového konania bolo vznesených viacero zásadných pripomienok podporených aj občianskou spoločnosťou, ktoré považuje MŠVVŠ SR za potrebné do finálnej podoby stratégie zapracovať, pričom časť z nich si vyžaduje ďalšie rokovania s pripomienkujúcimi subjektami.

Na európskej úrovni bola v novembri 2022 prijatá Európska deklarácia o globálnom vzdelávaní do roku 2050 (Dublinská deklarácia), v rámci ktorej delegácie zúčastnených krajín, ktoré zvolala sieť GENE – Global Education Network Europe v úzkej spolupráci s Európskou komisiou, Radou Európy, OECD, EHK OSN a UNESCO stanovili víziu a záväzky pre globálne vzdelávanie do roku 2050. Na jej základe a v snahe o jej implementáciu na národných úrovniach GENE zvolala okrúhle stoly v dňoch 24. – 25. apríla 2023, ktorých sa zúčastnili aj zástupcovia SR, aby diskutovali o finálnej podobe jednotlivých národných stratégií. Nová stratégia by už mala zohľadniť nové trendy, poznatky a skutočnosti obsiahnuté vo vyššie uvedenej európskej stratégii, resp. v Dublinskej deklarácii, ktorej platnosť je až do roku 2050, ako aj informácie a skutočnosti, ktoré boli predmetom rokovaní v rámci vyššie uvedených okrúhlych stolov. Slovenská republika bude tak jedným z prvých štátov, ktorého stratégia globálneho vzdelávania bude zosúladená s najnovšou európskou stratégiou.

3.5 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

MPRV SR v roku 2022 poskytlo **celkovo na ODA SR sumu 631 406,28 eur**. Najväčšiu položku tvoril členský príspevok do Organizácie Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) vo výške 682 486,58 eur (po prepočítaní koeficientom určeným pre FAO na úrovni 83% predstavuje výška oprávnenej ODA SR 566 463,86 eur). MPRV SR ďalej prispelo do fondu na základe Dohovoru OSN pre boj proti dezertifikácii v krajinách postihnutých vážnym suchom (UNCCD) sumou 11 641 eur. Príspevok MPRV SR do Európskej a stredozeemskej organizácie na ochranu rastlín (EPPO) predstavoval 26 420 eur. Do Medzinárodnej asociácie pre skúšanie osív (ISTA) MPRV SR poskytlo 19 881,42 eur. Uvedené sumy predstavujú príspevky na rok 2023 uhrádzané v roku 2022.

MPRV SR sa v roku 2022 podieľalo na dvojstrannej rozvojovej spolupráci SR poskytovaním odbornej a technickej podpory krajinám juhovýchodnej Európy a Strednej Ázie v oblasti potravinových databáz. Ide o pravidelný projekt rozvojovej spolupráce realizovaný prostredníctvom podprogramu 05T04. Odborný garant Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav potravinársky NPPC (VÚP) prostredníctvom prepojenia na európske iniciatívy v oblasti zloženia potravín aj v roku 2022 pracoval na vlastnej štandardizácii Potravinovej banky dát, čo mu umožňuje zároveň sprostredkovať európske odporúčania, ktoré sa naďalej vyvíjajú, cieľovým krajinám pomoci. NPPC - VÚP podporovalo budovanie národných kapacít vybraných krajín s cieľom iniciovať vytvorenie národných potravinových databáz v rozvojových krajinách. Informácie z potravinových databáz majú priame využitie pre potreby správnej výživy obyvateľstva. Projekt prispieva aj k zlepšeniu potravinovej bezpečnosti a výživy, k napĺňaniu priorít FAO v regióne, ako aj cieľov

udržateľného rozvoja Agendy 2030 a zahŕňa tiež informáciu o nutričnom zložení potravín. V roku 2022 bola v rámci tejto úlohy poskytnutá pomoc **Albánsku a Kirgizsku**. Celkovo bolo na túto formu bilaterálnej rozvojovej spolupráce čerpaných 29 019,00 eur, z čoho bolo 7 000 eur vykázaných ako ODA SR.

Nad rámec uvedeného poskytlo MPRV SR v roku 2022 materiálnu humanitárnu pomoc **Ukrajine** vo výške 617 800 eur.

3.6 Ministerstvo životného prostredia SR

V roku 2022 sa MŽP SR zapájalo do aktivít v rámci nástroja „Sharing Slovak Expertise“ v gescii SAMRS spolu s jeho rezortnými organizáciami, ktoré tiež implementovali projekty z dotačnej schémy SAMRS. V reakcii na narastajúce humanitárne dôsledky ozbrojenej agresie Ruskej federácie proti Ukrajine poskytlo MŽP SR z vlastných zdrojov finančný príspevok prostredníctvom SAMRS v hodnote 30 tisíc eur na sanačný vodohospodársky projekt v ukrajinskom krajskom meste Rivne. Projekt podporil štátnu vodohospodársku infraštruktúru, zvýšil kvalitu vody a znížil vodohospodárske straty v meste so zvýšenou koncentráciou vnútorne vysídlených obyvateľov Ukrajiny. MŽP SR tiež prispelo povinnými a dobrovoľnými príspevkami do medzinárodných organizácií. Implementované projekty boli zamerané na ochranu životného prostredia, zmiernenie a prispôsobovanie sa dôsledkom zmeny klímy v rozvojových krajinách. Tieto projekty celkovo zlepšujú životné podmienky obyvateľov a majú pozitívny vplyv na zdravie, odolnosť a bezpečnosť v jednotlivých štátoch, čím znižujú tlak na migráciu obyvateľov.

V rámci bilaterálnej rozvojovej spolupráce boli v roku 2022 z dotačnej schémy SAMRS realizované dva projekty (Moldavsko, Kazachstan a Uzbekistan) v súhrnnej hodnote 123 171,50 eur. V oblasti životného prostredia a zmeny klímy bol realizovaný jeden projekt prostredníctvom nástroja „Sharing Slovak Expertise“ zameraný na zdieľanie skúseností z oblasti bezpečnosti priehrad v celkovej sume 7 041,86 eur.

MŽP SR je pravidelným platcom povinných a dobrovoľných príspevkov v rámci multilaterálnej rozvojovej spolupráce. Okrem úhrady povinných príspevkov do medzinárodných organizácií sa MŽP SR zapojilo do spolupráce aj prostredníctvom úhrady dobrovoľných príspevkov. Medzi najvýznamnejšie povinné príspevky v roku 2022 patrili príspevok pre Zelený klimatický fond vo výške 1 000 000 eur hradený z Environmentálneho fondu a príspevok pre Multilaterálny fond Montrealského protokolu o látkach porušujúcich ozónovú vrstvu Zeme vo výške 377 057,78 eur. Z príspevkov sú o. i. financované projekty zamerané na ochranu životného prostredia, zmiernenie dôsledkov zmeny klímy a prispôbenie sa na zmenu klímy v rozvojových krajinách. Zlepšujú aj celkovo životné podmienky obyvateľov a majú pozitívny vplyv na zdravie, odolnosť a bezpečnosť v jednotlivých štátoch, čím nepriamo znižujú tlak na migráciu obyvateľov.

Celková výška vyplatených príspevkov v roku 2022 dosiahla 3 540 335,85 eur. Z toho je ako ODA SR vykázaná čiastka 1 514 267,90 eur.

3.7 Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

V roku 2022 realizoval Úrad Slovákov žijúcich v zahraničí v rámci ODA SR spolu 23 rozvojových projektov v Srbsku. Dvanásť projektov bolo zameraných na zlepšenie materiálo-technických podmienok pre výučbu žiakov a skvalitnenie vzdelávacieho procesu, jedenásť

projektov zabezpečovalo opravu kultúrneho miesta. **Celková výška všetkých dotácií poskytnutých v rámci ODA SR predstavuje 293 450 eur.**

3.8 Ostatné ministerstvá a ústredné orgány štátnej správy

Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR) je zapojené do **multilaterálnej rozvojovej spolupráce** formou príspevkov zo štátneho rozpočtu. V roku 2022 prispelo MH SR na ODA SR formou členského príspevku do rozpočtu **Svetovej obchodnej organizácie (WTO)** celkovou sumou **729 516,27 eur**. Okrem toho MH SR realizuje rozvojovú spoluprácu aj formou aktívneho zapájania sa do rozhodovacích procesov v rámci spoločnej obchodnej politiky EÚ a aktivít v rámci multilaterálnych organizácií a inštitúcií. Konzistentne podporuje spoločnú politiku EÚ pri uzatváraní regionálnych obchodných dohôd a regionálnych zón voľného obchodu s rozvojovými krajinami, ako aj unilaterálne poskytovanie colných preferencií rozvojovým krajinám prostredníctvom Všeobecného systému colných preferencií (GSP). Okrem toho MH SR v roku 2022 poukázalo **členský príspevok do Medzinárodnej agentúry pre obnoviteľnú energiu (IRENA)** vo výške **29 797,68 eur**.

Ministerstvo zdravotníctva SR (MZ SR) poskytlo v roku 2022 formou členského príspevku do **Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO)** multilaterálnu ODA SR v objeme **663 714,08 eur** (pri vykazovaní ODA sa pre WHO uplatňuje koeficient 76%, vykázaná ODA SR tak predstavuje 504 422,70 eur).

V priebehu roku 2022 sa MZ SR podieľalo aj na realizácii bilaterálnej materiálnej pomoci formou darovania vakcín Srbsku a Belize v celkovej hodnote 8 694 270 eur. Tanzánia a Guyana benefitovali z vakcín darovaných v rámci mechanizmu COVAX. MZ SR obstaralo a poskytlo materiálnu humanitárnu pomoc vo forme zdravotníckeho materiálu pre Moldavsko v hodnote 15 552 eur a vo forme prístrojového vybavenia a zdravotníckeho materiálu v hodnote takmer 500 000 eur pre Ukrajinu.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR) realizovalo ODA SR v roku 2022 formou členského príspevku do **Medzinárodnej organizácie práce (ILO)** v objeme **536 332 eur** (pri vykazovaní ODA sa pre ILO uplatňuje koeficient 60%, vykázaná ODA tak predstavuje 321 799,20 eur).

Úrad jadrového dozoru SR (ÚJD SR) prispel formou riadneho členského príspevku do **Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE)** vo výške 560 382,94 eur (uplatňuje sa koeficient 33%, vykázaná ODA SR predstavuje 184 926,33 eur). Národný participačný príspevok (National Participation Cost) bol uhradený v sume 11 246 eur (uplatňuje sa koeficient 33%, vykázaná ODA SR predstavuje 3 711,18 eur). Dobrovoľný príspevok ÚJD SR do **Fondu technickej spolupráce MAAE (TCF)** predstavoval v roku 2022 čiastku 133 880 eur.

Ministerstvo dopravy SR (MD SR) poukázalo v roku 2022 členský príspevok do **Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ITU)** vo výške 154 834,94 eur (po zohľadnení koeficientu 18% predstavuje vykázaná ODA SR 27 870,30 eur). MDV SR zároveň v priebehu roku 2022 prispelo do **Svetovej poštovej únie (UPU)** sumou 137 585,66 eur (po zohľadnení koeficientu 16% predstavuje vykázaná ODA SR 22 013,70 eur).

Ministerstvo kultúry SR (MK SR) v roku 2022 prostredníctvom **Fondu na podporu umenia (FPU)** pripravilo v máji pre umelcov a umelkyne, kultúrnych pracovníkov a pracovníčky, ktorí boli nútení opustiť svoje domovy kvôli vojne na Ukrajine, alebo čelia prenasledovaniu pre svoje

postoje k ruskej agresii v iných krajinách, mimoriadnu výzvu **Umenie v exile**. Finančná podpora na projekty bola poskytovaná výlučne formou štipendia na 2 až 6 mesiacov, ktorého výška je stanovená tak, ako pri štandardných štipendiách FPU. Štipendia získalo spolu 40 žiadateľov a žiadateľiek v sume **248 127 eur**. Nad rámec uvedeného MK SR v roku poukázalo 5 346 USD Fondu UNESCO pre kultúrnu diverzitu (IFCD).

Ministerstvo obrany SR (MO SR) poskytlo v roku 2022 humanitárnu pomoc SR v celkovom objeme **623 092,26 eur** **Ukrajine** a v menšej miere **Moldavsku**, prostredníctvom **Ústredia ekumenickej pastoračnej služby OS SR a OZ SR** a v spolupráci s ďalšími rezortmi, najmä MV SR, MF SR a MZVEZ SR. V súlade s mechanizmom poskytovania humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia (uznesenie vlády SR č. 310 z 12.6.2006) bolo s použitím prostriedkov ODA SR za rok 2022 uskutočnených 23 zásielok materiálnej humanitárnej pomoci pre vojnu zasiahnutú Ukrajinu a jedna bola realizovaná pre Moldavsko. **Ukrajine** bolo poskytnutých 175 elektrocentrál, 875 predlžovacích káblov, 360 ks teplovzdušných ohrievačov, 70 ks konvertorov napätia, 7 520 ks hygienických balíčkov, 13 239 ks lekárničiek, 33 949 ks termobielizne pre deti a dospelých. Cvičiacim ukrajinským vojakom na území SR bol z prostriedkov 05T0B zabezpečený materiál v objeme 500 ks termosiek, 500 ks karimatiek, 3 000 párov zimných ponožiek, 1 250 ks termotričiek, 1 250 ks termospodiek, 500 ks rukavíc taktických, 500 ks zimných čiapok, 500 ks prístreškov, 1 568 lekárničiek. **Moldavsku** bolo odovzdaných 480 ks hygienických balíčkov v sume 4 416 eur a 480 ks lekárničiek v sume 2 112 eur. V rámci multilaterálnej rozvojovej spolupráce prispelo MO SR v roku 2022 formou finančného príspevku v sume 25 000 eur do zvereneckého fondu UNMAS (*UN Mine Action Service*) na podporu projektu humanitárneho odminovania v **Iraku**.

Úrad priemyselného vlastníctva SR poskytol v roku 2022 príspevok do Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) vo výške **133 077,37 eur** (po zohľadnení koeficientu 3% predstavuje vykázaná ODA SR 3 992,32 eur).

4 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce MZVEZ SR/SAMRS v roku 2022

SAMRS je rozpočtovou organizáciou MZVEZ SR. Jej poslaním je zabezpečiť realizáciu ODA SR v súlade s programovými a koncepčnými dokumentmi MZVEZ SR a vlády SR, záväznými dokumentmi EÚ, OSN, OECD, ako aj ostatnými medzinárodnými organizáciami a záväzkami. Realizáciu rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci zabezpečuje poskytnutím dotácií, poskytnutím finančných príspevkov a realizáciou poskytnutia vedomostí a skúseností v súlade so Strednodobou stratégiou rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 - 2023. SAMRS realizovala aktivity podľa vládou SR schváleného Zamerania dvojstrannej rozvojovej spolupráce na rok 2022 a indikatívneho rozpočtu. Z nástrojov rozvojovej spolupráce sa využívali dotácie pre slovenské subjekty, finančné príspevky na humanitárnu pomoc alebo spoluprácu poskytovanú zahraničným subjektom a finančné príspevky poskytované cez zastupiteľské úrady Slovenskej republiky (tzv. mikrogranty) na podporu aktivít miestnych organizácií v partnerských krajinách. Okrem spolupráce s domácimi a zahraničnými organizáciami, SAMRS financovala aj aktivity na zvyšovanie povedomia verejnosti o rozvojovej spolupráci a poskytnutie vedomostí a skúseností.

Schválený rozpočet SAMRS na rok 2022 vo výdavkovej časti predstavoval sumu 7 037 821 eur. V priebehu roka bol rozpočtovými opatreniami **upravený na sumu 8 507 574 eur.** K 31.12.2022 bolo celkové **čerpanie rozpočtu SAMRS** vo výške **8 456 184 eur**, čo predstavuje **99,40%** k upravenému rozpočtu. Administratívne náklady SAMRS v roku 2022 predstavovali sumu 611 185,60 eur.

Podrobnejší prehľad čerpania rozpočtu SAMRS sa nachádza v nasledujúcich tabuľkách. V tabuľke v prílohe je prehľad výdavkov, ktoré sa vykázali ako ODA SR.

Tabuľka č. 8 - Prehľad čerpania finančných prostriedkov v roku 2022

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet v eurách	Upravený rozpočet v eurách	Čerpanie v eurách	% podiel k upravenému rozpočtu
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania	374 149 €	383 149 €	383 135 €	100 %
620 Poistné a príspevok do poisťovní	128 129 €	141 852 €	141 852 €	100 %
630 Tovary a služby	91 712 €	257 514 €	257 514 €	100 %
640 Bežné transfery	6 443 831 €	6 948 402 €	6 911 095 €	99,46 %
720 Kapitálové transfery	0	776 657 €	762 588 €	98,19 %
SPOLU	7 037 821 €	8 507 574 €	8 456 184 €	99,40 %

Zdroj: Výročná správa SAMRS 2022

Tabuľka č. 9 - Prehľad výdavkov na aktivity a chod SAMRS v roku 2022

Iné výdavky	Alokácia v eurách	Čerpanie v eurách
Administratívne náklady SAMRS	564 301,00	611 185,60
Rozvojoví diplomati (KE, MD, GE)	250 000,00	234 019,00
Verejná informovanosť	70 000,00	66 766,72
Budovanie kapacít SAMRS a aktérov ODA SR	10 000,00	8 190,60
Evaluácia projektov	50 000,00	0
Audit projektov	60 000,00	55 548,30
Spoločný projekt V4 v Kenskej republike zo ŠR	0	11 889,97
Spolu	1 004 301,00 €	987 600,19

Zdroj: Výročná správa SAMRS 2022

4.1 Dotácie

V roku 2022 SAMRS vyhlásila 14 výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na humanitárne a rozvojové projekty vrátane výziev na zapojenie podnikateľského prostredia do rozvojovej spolupráce, spolufinancovanie projektov EÚ, na projekty vysielania dobrovoľníkov do partnerských krajín a budovanie kapacít a partnerstiev.

Oprávnenými žiadateľmi boli subjekty mimovládneho sektora, príspevkové organizácie, rozpočtové organizácie a v prípade výzvy na podporu nových podnikateľských partnerstiev aj subjekty podnikateľského sektora. Vo všetkých výzvach boli uvedené prierezové témy, sektorové priority a špecifické ciele vychádzajúce zo Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 - 2023.

Novinkou v roku 2022 bolo vyhlásenie výzvy na dotáciu formou strategického partnerstva. Cieľom pilotnej výzvy bolo vytvoriť mechanizmus dlhodobej spolupráce a prispieť k dlhodobu udržateľnému zlepšeniu životných podmienok obyvateľstva a rozvoja v Kenskej republike.

Okrem štandardných výziev SAMRS v roku 2022 vyhlásila aj úplne novú výzvu, a to na podporu slobody médií v Moldavsku, v rámci delegovanej spolupráce s Európskou Komisiou. Táto výzva však bola financovaná z prostriedkov EK, nie priamo zo štátneho rozpočtu ako ODA SR.

SAMRS v roku 2022 reagovala aj na situáciu na Ukrajine. Na začiatku roka bezprostredne po vypuknutí krízy na Ukrajine bola zrušená výzva na podporu rozvojových intervencií na Ukrajine v hodnote 400 tis. eur. Následne po získaní dodatočného financovania, boli v priebehu roka vyhlásené dve výzvy zamerané na zabezpečenie základných životných potrieb zraniteľných osôb postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine.

V priebehu roka 2022 vyhlásila SAMRS celkom štrnásť výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na projekty rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci. Zo 108 podaných žiadostí bolo ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí schválených 44 žiadostí (43%).

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad všetkých vyhlásených výziev.

Tabuľka č.10 - Prehľad výziev SAMRS na predloženie žiadostí o poskytnutie dotácie v 2022

Číslo výzvy	Názov	Alokácia v eurách	Výška schválených dotácií v eurách
SAMRS/2022/RV/1	Podpora rozvojového vzdelávania	150 000	57 654,40
SAMRS/2022/D/1	Vyslanie dobrovoľníčok/ dobrovoľníkov a expertiek – dobrovoľníčok / expertov - dobrovoľníkov do partnerských krajín	123 831	158 025,00
SAMRS/2022/EK/1	Podpora projektov slovenských organizácií schválených v rámci rozvojových nástrojov Európskej Komisie prostredníctvom poskytnutia spolufinancovania	80 000	34 060,00
SAMRS/2022/MD/1	Podpora rozvojových intervencií v Moldavskej republike	500 000	353 497,76
SAMRS/2022/ZB/1	Podpora odovzdávania skúseností na západnom Balkáne	400 000	377 105,50
SAMRS/2022/PPP/1	Podpora podnikateľských partnerstiev	500 000	382 233,97
SAMRS/2022/GE/1	Podpora odovzdávania skúseností v Gruzínsku	500 000	539 738,00
SAMRS/2022/HUM /1	Zmiernenie negatívnych vplyvov migračnej a utečeneckej krízy spôsobenej vojnovými konfliktmi a pretrvávajúcou krízou v regiónoch Stredného a Blízkeho východu (Libanon, Irak, Sýria)	1 000 000	999 994,20
SAMRS/2022/KE/1	Podpora rozvojových intervencií v Kenskej republike	300 000	100 000,00
SAMRS/2022/ST/KE/1	Strategická podpora dlhodobých rozvojových intervencií v Kenskej republike	600 000	1 000 000,00
SAMRS/2022/UA/1	Podpora rozvojových intervencií na Ukrajine	400 000	0,00
SAMRS/2022/HUM /2/UA	Zabezpečenie základných životných potrieb zraniteľných osôb postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine	1 000 000	1 307 672,58
SAMRS/2022/HUM /3/UA	Zabezpečenie základných životných potrieb zraniteľných	1 000 000	966 179,76 ¹²

¹² Výzva SAMRS/2022/HUM/3/UA bola vyhlásená 8.12.2022, žiadosti boli schválené ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí 14.3.2023

	osôb postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine		
SAMRS/2022/BK/1	Program budovania kapacít a partnerstiev	50 000	49 999,50
Spolu		6 553 831	6 326 160,67

Zdroj: Výročná správa SAMRS za rok 2022

4.1.1 Podpora rozvojových intervencií – Kenská republika

Cieľom výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v roku 2022 bola podpora udržateľného a spravodlivého sociálno-ekonomického rozvoja Kenskej republiky prostredníctvom intervencií v oblasti vzdelávania, zdravotníctva a potravinovej bezpečnosti. V rámci dotačnej výzvy bol schválený **jeden projekt** so súhrnnou dotáciou v hodnote spolu **100 000 eur**.

Hlavným cieľom projektu **Urgentná medicína s programom pre matky a deti v provincií West Pokot** je zlepšiť zdravotný stav obyvateľov provincie West Pokot s osobitným dôrazom na deti a matky prostredníctvom sprístupnenia kvalitnej zdravotnej a preventívnej starostlivosti. Realizátorom projektu je **občianske združenie Dvojfarebný svet**. Pacientom bude poskytnutá dostupnosť urgentnej medicíny, transporty sanitkou a 24-hodinová urgentná starostlivosť. V rámci budovania kapacít budú vyškolení zamestnanci v urgentnej medicíne v Červenom kríži a zdravotnícky personál v používaní digitálnych technológií pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v teréne. Vytvorí sa opatrenia na digitalizáciu zdravotnej pomoci a zvyšovať sa bude aj povedomie o ochrane životného prostredia.

4.1.2. Strategická podpora dlhodobých rozvojových intervencií v Kenskej republike

Cieľom výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v roku 2022 bolo vytvoriť mechanizmus dlhodobej spolupráce a prispieť k dlhodobu udržateľnému zlepšeniu životných podmienok obyvateľstva a rozvoju v Kenskej republike. V rámci výzvy budú podporené intervencie v oblasti zdravotníctva a odborného vzdelávania, s dôrazom na digitalizáciu. V rámci dotačnej výzvy bol schválený **jeden projekt** so súhrnnou dotáciou v hodnote spolu **1 000 000 eur**.

Realizátorom projektu **Digitalizácia základných a stredných škôl a zvýšenie digitálnej zručnosti učiteľov v kraji Machakos** je **Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety**. Hlavným cieľom projektu je znížiť úroveň nezamestnanosti mladých ľudí zlepšením prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a získavaním praktických zručností. V rámci implementácie projektu sa vytvorí podmienky na zriadenie plnohodnotnej referenčnej internátnej školy pre 1 200 žiakov a vyškolí sa 6 500 učiteľov v kraji Machakos na aplikáciu školskej reformy a digitalizáciu výučby. Vybuduje sa výučbové a školiace stredisko, nové sociálne zariadenia, športový areál a dobuduje sa aj centrum poľnohospodárskej výučby. Zvýši sa inklúzia znevýhodnených skupín študentov – otvorením školského dievčenského krúžku STEM, prijatím 75 detí s telesným znevýhodnením na štúdium a udelením 250 štipendií na štúdium pre deti z marginalizovaného, sociálne znevýhodneného prostredia. Podporí sa aj digitalizácia výučby zakúpením výpočtovej techniky a zavedením nového predmetu – robotika a kódovanie. Do projektu bude zapojená okrem lokálneho partnera – súkromnej školy sv. Filipa Neri, aj štátna škola Ngalalya High School, na ktorej budú vytvorené podmienky na praktickú výučbu informatiky a vypracovaný bude aj manuál na digitalizáciu ZŠ a SŠ.

4.1.3 Podpora rozvojových intervencií – Moldavsko

Slovenská republika dlhodobo podporuje transformačné úsilie Moldavska, jeho ekonomický rast a poskytuje mu pomoc pri implementácii reforiem. Výzva v roku 2021 bola zameraná na podporu udržateľného a spravodlivého sociálno-ekonomického rozvoja Moldavskej republiky prostredníctvom intervencií v oblasti efektívneho a udržateľného využívania prírodných zdrojov, zmiernovania dopadov zmeny klímy, tvorby trhového prostredia, inovácií a dobrej správy vecí verejných.

V roku 2022 boli v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie schválené **tri projekty** v celkovej výške **353 497,76 eur**.

Cieľom projektu **Transfer lesníckych poznatkov a zvyšovanie povedomia o udržateľnom využívaní prírodných zdrojov** je podpora lesného hospodárstva a zvyšovanie povedomia o udržateľnom využívaní prírodných zdrojov formou lesnej pedagogiky. Aktivity projektu sú tiež zamerané na zdokonalenie expertných vedomostí a posilnenie povedomia u lesníkov, pedagógov, žiakov, novinárov a laickej verejnosti prostredníctvom praktických tréningov, študijných ciest, či účasťou na špecializovaných podujatiach. V rámci Lesníckych dní budú žiaci participovať na výsadbe sadeníc lesných drevín. Realizátorom projektu je **Národné lesnícke centrum**, výška dotácie je 88 726,76 eur.

Hlavným cieľom projektu **Znižovanie dopadov plastových odpadov na životné prostredie v pohraničných oblastiach v Moldavsku** je zanalyzovať novú stratégiu pre nakladanie s plastovým odpadom v pohraničných oblastiach Moldavska a Ukrajiny, kde obrovský prílev utečencov v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine spôsobil ťažkú situáciu. Napĺňanie cieľov je realizované prostredníctvom nákupu a inštalácie odpadovej infraštruktúry a taktiež zabezpečenia relevantného vývozcu a spracovávateľa odpadu, či šírenia osvetu medzi cieľovou skupinou (utečenci a miestni obyvatelia). Prijímateľ posilní odborné kapacity štátnej správy pri nakladaní s plastovým odpadom a skvalitní evidenciu, vykazovanie a analýzu údajov o plastových obaloch v systéme rozšírenej zodpovednosti výrobcov prostredníctvom aktualizácie systému a školení. Projekt s dotáciou 78 521 eur realizuje **Slovenská agentúra životného prostredia**.

Projekt **Inkubátor talentov: Digitálne vzdelávanie žien a IT odborníkov v Moldavsku** je nadväzujúcim projektom na už ukončené aktivity rovnakého partnera v MD. Cieľom je prispieť k budovaniu udržateľného trhového prostredia formou posilňovania kapacít IKT sektora a podpory zamestnanosti žien vo vidieckych oblastiach Moldavskej republiky. (konkrétne región Balti a autonómna oblasť Gagauzsko). V týchto regiónoch prijímateľ chce vytvoriť v univerzitných priestoroch technologické huby, kde by sa mohli študenti doplnkovo vzdelávať a tráviť aj voľný čas samoštúdiom, či rôznymi relevantnými aktivitami. Pokračuje aj predmet Akadémie kybernetickej bezpečnosti, ktorá v spolupráci s firmou ESET poskytuje špičkové kurzy a možnosť platenej stáže pre študentov Moldavskej technickej univerzity. Realizátorom projektu je **EMA – Development and Mobility Agency** a schválená dotácia je 186 250 eur.

4.1.4 Podpora odovzdávania skúseností v Gruzínsku

Aj v roku 2022 Slovenská republika pokračovala v súlade s programovým zameraním v podpore demokratizačného a reformného procesu v Gruzínsku odovzdávaním transformačných skúseností SR z relevantných oblastí, v podpore kvality života a zdravia obyvateľov a výkonnosti podnikateľského sektora s výhľadom na sociálno-ekonomické oživenie v post-

pandemickom období. Boli schválené **štyri dotácie** v celkovej výške **539 738,00 eur**.

Projekt **Podpora využitia obnoviteľných zdrojov energie a budovanie kapacít v oblasti ochrany životného prostredia na Gruzínskej technickej univerzite** má za cieľ prispieť k budovaniu infraštruktúry a trvalo udržateľnému využívaniu prírodných zdrojov v Gruzínsku zlepšením kvality života a zdravia obyvateľov Gruzínska. Špecifickým cieľom projektu je zvýšenie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie a budovanie kapacít v oblasti ochrany životného prostredia v Gruzínsku prostredníctvom rozvoja udržateľnej technickej infraštruktúry v oblasti energetiky, podpory verejnej vysokej školy pri budovaní kapacít, budovania a nadväzovania spolupráce slovenských a gruzínskych inštitúcií a transferu poznatkov a know-how z oblasti ochrany životného prostredia zo Slovenska. Výsledkom bude plne vybavené centrum obnoviteľnej energie na výrobu solárnej energie a tepelnej energie a na poskytovanie praktického školenia a predvádzanie obnoviteľných zdrojov energie na Gruzínskej technickej univerzite. Výstupom projektu budú tiež na Slovensku vyškolení domáci lektori, ktorí zabezpečia školenie po realizácii projektu a 50 miestnych študentov so zlepšenými znalosťami a zručnosťami v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a environmentálnych riešení. Realizátorom projektu je **Slovenská Technická Univerzita v Bratislave**, schválená dotácia predstavuje 164 073 eur.

Projekt **Podpora zeleného cestovného ruchu prostredníctvom vytvorenia komplexného turistického produktu v mikrozónach Tvishi a Khvanchkara** sa zameriava na vývoj nového, komplexného produktu ekoturistiky. Región Racha-Lechkhumi a Kvemo Svaneti má obrovský potenciál pre ekoturistiku, najmä v mikrozónach Tvishi a Khvanchkara, pretože predstavujú miesto pôvodu autentického gruzínskeho vína s veľmi obmedzenou rozlohou. Región je charakterizovaný ako ekonomicky nedostatočne rozvinutý s vysokou mierou migrácie, najmä medzi mládežou. Cieľom projektu je tiež podpora posilňovania ekonomickej odolnosti obyvateľstva, udržanie mladých ľudí v týchto mikrozónach s rozvojom jedinečných a komplexných turistických produktov. Aktivity projektu sú orientované na zapojenie všetkých zainteresovaných strán: miestne MSP a mládež, občiansky sektor zainteresovaný na rozvoji miestnej ekonomiky, miestne samosprávy. Na konci projektu získajú miestne samosprávy, turistické informačné centrá a občiansky sektor použiteľné poznatky a nástroje. Na dosiahnutie tohto výsledku projektoví experti vypracúvajú usmernenia pre plánovanie trás a interné štandardy s odporúčaniami, ako ich plánovať, navrhovať, stavať, monitorovať a uchovávať. Realizátorom projektu je **Regionálna rozvojová agentúra Senec-Pezinok** a schválená dotácia predstavuje 82 930 eur.

Projekt **Pilotné riešenia pre trvalo udržateľné hospodárenie s odpadovými vodami v gruzínskom regióne Racha** sa zameriava na zlepšenie kvality života a zdravia obyvateľstva v postpandemickom období v obci Oni, pri vývoji pilotných riešení trvalo udržateľného nakladania s odpadovými vodami, s cieľom pozitívne ovplyvniť ochranu zdrojov povrchových a podzemných vôd a poskytovanie pitnej vody pre mestá a dediny v okolí rieky Rioni. V rámci projektu sú skúmané moderné technológie a zariadenia na nakladanie s odpadovými vodami, aby vyhovovali miestnym podmienkam a inštalované pre verejnú správu, samosprávu a miestnu spoločnosť obce Oni v gruzínskom regióne Racha-Lechkhumi-Kvemo Svaneti. Výsledkom projektu bude posilnenie kapacít miestnych zainteresovaných subjektov v nakladaní s odpadovými vodami a po zhodnotení environmentálnej a sociálno-ekonomickej situácie v obci bude inštalovaná infraštruktúra na čistenie odpadových vôd v takzvaných „hot spot“ oblastiach okolo významných vodných útvarov. Súbežne s tým je zakúpené asanizačné / fekálne vozidlo pre miestnu samosprávu, na zabezpečenie správneho nakladania s kalmi z čistenia odpadových vôd. Aby sa zabezpečilo udržateľné pokračovanie projektovej činnosti, vypracované budú aj

Stratégia a akčný plán nakladania s odpadovými vodami v obci Oni a zdokumentujú sa najlepšie pilotné prípady realizované v rámci projektu s usmerneniami o výbere, inštalácii a prevádzke zariadení na čistenie odpadových vôd. Realizátorom projektu je organizácia **SOSNA** a schválená dotácia predstavuje 200 000 eur.

Projekt **Podporované zamestnávanie a optimalizácia služieb v politike práce v Gruzínsku II** nadväzuje na pilotný projekt z roku 2021. Je zameraný na pozitívne ovplyvňovanie verejnej mienky prostredníctvom národnej kampane, ktorá prezentuje benefity zamestnávania ľudí so zdravotným hendikepom. Zároveň má ambíciu posilniť postavenie hendikepovaných ľudí na trhu práce prostredníctvom vytvorenia nových pracovných miest cez sociálnych zamestnávateľov. Hlavnou aktivitou bude zefektívnenie komunikácie hlavných aktérov politiky zamestnanosti a sfunkčnenie existujúcich poradných orgánov na regionálnych úrovniach. Projekt implementuje **TENENET o. z.** so schválenou dotáciou 92 735 eur.

4.1.5 Podpora rozvojových intervencií – západný Balkán

Cieľom výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v roku 2022 bola podpora demokratizačného a reformného procesu odovzdaním transformačných skúseností Slovenskej republiky z relevantných oblastí, skvalitnenie života a zdravia obyvateľov prostredníctvom intervencií v oblastiach efektívneho a udržateľného využívania prírodných zdrojov, zmierňovania dopadov zmeny klímy a dobrej správy vecí verejných. Výzva bola teritoriálne zameraná na krajiny západného Balkánu, konkrétne Albánsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Severné Macedónsko, Srbsko a Kosovo^[13]. V rámci výzvy boli schválené **štyri dotácie** v celkovej výške **377 105,50 eur**.

Cieľom projektu **Integrovaný systém manažmentu sucha a opatrenia na minimalizáciu účinkov klimatickej zmeny v Kosove** je zlepšenie manažmentu dostupných vodných zdrojov v povodí rieky Drin v oblasti Kosova, v dôsledku narastajúcich suchých dní/mesiacov, ktoré nastávajú ako výsledok klimatických zmien. Cieľom je taktiež zvýšenie technických a personálnych kapacít na riadenie sucha a taktiež povedomia verejnosti na jeho dôsledky v oblasti vodných zdrojov, cez vzdelávanie na pochopenie a realizáciu navrhnutých opatrení. Realizátorom projektu je organizácia **Global Water Partnership Central and Eastern Europe (GWPCEE)**. Celková alokácia z prostriedkov ODA SR je 90 390,00 eur.

Cieľom projektu **Podpora trvalo udržateľného lesného hospodárstva v Srbsku prostredníctvom využívania moderných nástrojov manažmentu poľovnej zveri** je podpora udržateľného lesného hospodárstva. Aktivity projektu sú priamo prepojené na oblasť zlepšenia manažmentu zveri, čo prispeje k celkovému zlepšeniu obhospodarovania lesov v Srbsku. Ide hlavne o spracovanie analýzy súčasného stavu manažmentu poľovnej zveri v Srbsku a vypracovanie metodiky zisťovania výskytu zveri a možného poškodenia lesa. V rámci projektu sa pripraví aj návrh architektúry databázy pre monitoring zveri, ktorý bude môcť tvoriť základ pre tvorbu informačného systému poľovníctva v Srbsku. Finančná alokácia pre projekt predstavuje 88 175,50 eur.

Cieľom projektu **Climathon Albania – Podpora zelených inovátorov a kapacít miest na implementovanie riešení na zlepšenie udržateľnosti prijímateľa Innovation League**

¹³ Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244(1999) a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

(dotácia 98 925 eur) je zlepšiť kvalitu života a zdravia obyvateľov Albánska prostredníctvom zavádzania inovácií na zlepšenie udržateľnosti a ochrany životného prostredia. Projekt je zameraný na odovzdávanie praktických skúseností z úspešnej implementácie niekoľkých inovačných podujatí CLIMATHON BRATISLAVA. Do podujatia sú zapojené startupy, technologické firmy, študentské tímy a skúsení mentori, ktorých cieľom je za 48 hodín vytvoriť prototypy inovatívnych riešení, ktoré reagujú na výzvy, ktorým čelia mestá. Dôraz je kladený na zvýšenie informovanosti ohľadom inovácií, ktoré môžu zmierniť dopady klimatickej zmeny a zameranie na praktickú implementáciu inovácií v kontexte albánskych miest.

Cieľom projektu **Začleňovanie žien zo znevýhodnených skupín do oblasti klimaticky inteligentného podnikania a inovácií** prijímateľa **Hekima o.z.** (dotácia 99 615 eur) je zlepšiť kvalitu života a zdravia obyvateľov a obyvateľiek Severného Macedónska prostredníctvom udržateľného rozvoja infraštruktúry, udržateľného využívania prírodných zdrojov a ochrany životného prostredia. Projekt k tomuto cieľu prispieva zvyšovaním zapojenia žien zo znevýhodnených skupín (mladé ženy, vysokoškolské študentky, nezamestnané ženy, ženy žijúce na vidieku, matky samoživiteľky, príslušníčky menšín, atď.) do obehového a klimaticky inteligentného poľnohospodárstva, podnikania a inovácií. Zdieľaním skúseností zo Slovenska projekt podporí macedónske ženy v ich úsilí vybudovať rodovo-inkluzívnu, klimaticky uvedomelú a poľnohospodársky inovatívnu krajinu.

4.1.6 Zmiernenie negatívnych vplyvov migračnej a utečeneckej krízy spôsobenej vojnovými konfliktami a pretrvávajúcou krízou v regiónoch Stredného a Blízkeho východu

Cieľom výzvy pre región Stredného a Blízkeho východu (Sýria, Irak a Libanon) bola podpora humanitárnych aktivít reagujúc na dôsledky ozbrojených konfliktov a riešenie príčin vzniku migrácie prostredníctvom zlepšovania životných podmienok obyvateľov a ich perspektív na uplatnenie sa v domovských komunitách. Osobitná pozornosť bola venovaná zlepšovaniu životných podmienok utečencov a vnútorne vysídlených osôb, nepriaznivej ekonomickej situácii trpiacich jednotlivcov, ako aj vytváraniu predpokladov na ich návrat, pokiaľ to situácia v domovskej krajine alebo mieste pôvodného bydliska umožňuje. Cieľom pôsobenia Slovenskej republiky na Blízkom východe je prispievať k úsiliu o stabilizáciu politicko-bezpečnostnej situácie krajín regiónu, obnovu a rekonštrukciu krajín, vrátane budovania infraštruktúry. V rámci výzvy bolo podporených **päť projektov** v celkovej výške dotácií **999 994,20 eur**.

Hlavným cieľom projektu **Podpora rozvoja obcí Hatarah a Bagera vďaka zabezpečeniu udržateľných zdrojov pitnej vody a školeniam** prijímateľa **Slovenská katolícka charita** je zlepšenie životných podmienok miestneho obyvateľstva vybudovaním dvoch studní, vďaka ktorým obyvatelia obcí Hatarah a Bagera v irackom Kurdistane získajú stabilný prístup k pitnej vode, čo vytvorí podmienky na rozvoj a zároveň sa predídne prípadnému napätiu medzi hostiteľskou a IDP komunitou. Projekt prispel k zlepšeniu podmienok žien a detí a zároveň k zníženiu produkcie plastového odpadu z kupovanej balenej vody a emisií spojených s jej rozvozom. Vytvorenie vhodných podmienok bolo posilnené získaním vedomostí absolvovaním školení o ochrane vodných zdrojov, pestovateľských a chovateľských aktivitách. Časť školení sa zamerala aj na pitný režim a hygienu (a prevenciu voči COVID-19 v prípade potreby), aby sa predchádzalo šíreniu chorôb. Schválená dotácia predstavuje 200 000 eur.

Projekt **Posilnenie kritickej WASH infraštruktúry – vodovodný systém a malé rezervoáre pre sýrskych utečencov a Libanončanov v oblasti Bekaa a Baalbek-Hermel** prijímateľa **ADRA – Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj** je zameraný na zlepšenie kvality

života, hygienických podmienok, prevenciu chorôb a energetickú sebestačnosť sýrskych utečencov a hostiteľských komunit v regióne Bekaa v Libanone prostredníctvom zabezpečenia bezpečného, cenovo dostupného a udržateľného prístupu ku kritickej vodnej infraštruktúre. Intervencia sa realizuje v šiestich obciach Únie obcí stredného regiónu Bekaa, v dvoch neformálnych stanovných usadlostiach (ITS) a v desiatich školách. V rámci projektu bude vybudovaný vodovodný systém s napojením na solárny systém, distribuovaných 1 000 rezervoárov (s kapacitou 1 000 l) hostiteľským komunitám a školám. Schválená dotácia predstavuje 200 000 eur.

Projekt **Rehabilitačná starostlivosť pre telesne postihnuté deti vnútorných presídlencov v Iraku** prijímateľa **Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o.** sa zameriava na podporu zdravia vnútorných presídlencov a utečencov v Iraku. Hlavným cieľom projektu je zlepšenie zdravotného stavu telesne a mentálne postihnutých detí v oblasti Dohuku s dôrazom na ich inklúziu a inklúziu ich rodín do spoločnosti. Projekt si stanovuje za cieľ vytvoriť podmienky pre poskytovanie kvalitnej fyzioterapeutickej starostlivosti pre telesne a mentálne postihnuté osoby v oblasti, čím žiadateľ venuje pozornosť zameranú na zlepšenie inklúzie ich rodín a takisto sa zameriava na zvýšenie personálnej a inštitucionálnej kapacity rodičov, miestnych zdravotníkov a špeciálnych pedagógov. V rámci projektu budú zrealizované aj konferencie, na ktorých budú môcť miestni lekári, zdravotné sestry a študenti získať nové poznatky poskytnuté zahraničným expertom. Schválená dotácia predstavuje 199 998 eur.

Hlavným cieľom projektu **Zavedenie udržateľnej vodnej infraštruktúry na zvýšenie kvality vody a obnovu nevyužitej poľnohospodárskej pôdy a budovanie kapacít zraniteľného obyvateľstva v severnom Libanone za účelom zmierniť environmentálnu a hospodársku krízu** prijímateľa **Človek v ohrození, n.o.** je zlepšiť prístup k bezpečnej a nezávadnej vode zraniteľným poľnohospodárom na severe Libanonu a prispieť k využitiu nevyužitej poľnohospodárskej pôdy miestnych zraniteľných poľnohospodárov inštaláciou systému zberu dažďovej vody s filtračným systémom a zavlažovacími systémami na miestnych poľnohospodárskych plochách. Žiadateľ sa takisto v rámci projektu zameria na budovanie kapacít miestneho zraniteľného obyvateľstva v dobrej vodnej správe a udržateľnom poľnohospodárstve a zvýši povedomie o ochrane životného prostredia a vodných zdrojoch. Rovnako budú niektorým členom zraniteľného obyvateľstva poskytnuté kurzy pracovných a životných zručností a bude im poskytnutá možnosť platenej praxe. Schválená dotácia predstavuje 200 000 eur.

Hlavným cieľom projektu **Budovanie zručností zraniteľných skupín obyvateľstva v Sýrii pre trh práce** prijímateľa **Savio, o. z.** je zlepšiť možnosti zraniteľného obyvateľstva v Sýrii uplatniť sa na domácom trhu práce. Žiadateľ plánuje v rámci projektu zriadiť v Damasku nové školiace centrum, ktoré poskytne lepší prístup k budovaniu zručností. Druhým plánovaným výsledkom sú nadobudnuté mäkké a tvrdé zručnosti pre trh práce. V novom školiacom centre budú počas projektu realizované kurzy mäkkých zručností, programovania a rekonštrukčných prác. Súčasťou vzdelávacieho programu cieľových skupín bude aj odborná stáž, ktorá prepojí potenciálnych zamestnávateľov so 130 vyškolenými absolventmi kurzov mäkkých zručností a zvýši ich šance nájsť si zamestnanie. Schválená dotácia predstavuje 199 996,20 eur.

4.1.7 Zabezpečenie základných životných potrieb zraniteľných osôb postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine

Cieľom výzvy zameranej na Ukrajinu vo väzbe na ruskú agresiu bolo zabezpečenie základných životných potrieb zraniteľných osôb postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine, a to konkrétne prostredníctvom zlepšenia prístupu k základnej zdravotnej starostlivosti, psycho-sociálnej podpore a základným predmetom osobnej potreby, posilnením potravinovej bezpečnosti najzraniteľnejšej časti populácie a zabezpečením prístupu k pitnej vode, sanitárnym zariadeniam, krízovému ubytovaniu a nepotravinovej materiálnej pomoci. **Išlo o prvú urgentnú humanitárnu výzvu využívajúcu plánované nástroje na nepredvídané účely,** ktorú SAMRS vyhlásila.

V Zameraní dvojstrannej rozvojovej spolupráce SR na rok 2022 daná výzva nebola explicitne uvedená, pôvodne bola v rámci zamerania naplánovaná len indikatívna alokácia ODA SR na rok 2022 na humanitárne projekty v Libanone, Iraku a Sýrii. **Rozpočtovým opatrením č. 18/2022** (prekročenie limitu výdavkov zabezpečené viazaním rozpočtových prostriedkov kapitoly Ministerstva financií SR na výdavky súvisiace s humanitárnou krízou na Ukrajine) **sa zvýšil rozpočet SAMRS o 600 000 eur,** na základe čoho bola vyhlásená **mimoriadna humanitárna výzva pre Ukrajinu** s indikatívnou alokáciou **1 000 000 eur** (400 000 eur zo zrušenej rozvojovej výzvy na Ukrajinu a 600 000 eur z rozpočtového opatrenia). V rámci danej výzvy na Ukrajinu boli v roku 2022 podporené štyri projekty **v celkovej hodnote 1 307 672,58 eur.**

Cieľom projektu **Posilnenie prístupu k základným potravinám a hygienickým potrebám pre najzraniteľnejšiu časť populácie na Ukrajine** prijímateľa **ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj o. z.** je posilnenie potravinovej bezpečnosti a prístup k základným hygienickým potrebám pre viac ako 23 000 osôb, ktoré boli zasiahnuté vojnou na Ukrajine, prostredníctvom distribúcie rodinných balíkov pomoci, ktoré budú obsahovať 14 kg trvanlivých potravín a základných hygienických potrieb. Distribúciu balíkov bude zabezpečovať partnerská organizácia ADRA Ukrajina. Projekt bude realizovaný v Zakarpatskej oblasti, Lvovskej oblasti, Ivano-Frankovskej oblasti, Černivci, Kyjevskom regióne, Žytomyrskej oblasti, Čerkaskej oblasti v závislosti od aktuálnych potrieb a za rešpektovania podmienky, podľa ktorej pomoc nesmie byť vykonávaná v miestach aktívnych bojov. Schválená dotácia predstavuje 329 797,02 eur.

Projekt **Poskytovanie základných potrieb a psychologickej prvej pomoci pre vnútorne presídlené osoby žijúce v útulkoch v meste Dnipro a na predmestiach** prijímateľa **Slovenská katolícka charita** sa zameriava na materiálnu a psycho-sociálnu podporu najviac zraniteľných členov komunit vnútorne vysídlených osôb (IDP) v regióne Dnepropetrovsk. Projektové aktivity podporia 1 750 zraniteľných domácností (spolu viac ako 5 250 osôb) v rôznych lokalitách regiónu, prostredníctvom distribúcie 14 500 poukážok na nákup potravín, liekov a drogérie v celkovej hodnote 232 000,00 eur a vytvorením mobilného tímu, ktorý bude zabezpečovať dostupnosť psycho-sociálnej prvej pomoci, zameranej na zmiernenie a spracovanie tráum spôsobených prebiehajúcim vojenským konfliktom v krajine pre viac ako 2 520 osôb. Pomoc bude poskytovaná v koordinácii s klastrami OSN, ktoré v regióne pomáhajú koordinovať pomoc obetiam prebiehajúceho konfliktu. Schválená dotácia predstavuje 330 000 eur.

Cieľom projektu **Poskytovanie materiálnej pomoci osobám zasiahnutým konfliktom na Ukrajine na zabezpečenie ich základných životných potrieb** prijímateľa **Človek v ohrození, n.o.** je zlepšiť kvalitu života zraniteľných skupín obyvateľstva, predovšetkým vnútorne vysídlených osôb v Zakarpatsku a Ivano-Frankivsku, ktoré sú zasiahnuté vojenským

konfliktom na Ukrajine. Projekt sa zameriava hlavne na pravidelné zabezpečovania materiálnej pomoci, predovšetkým potravinovej a na pokrytie základných životných potrieb zraniteľných skupín obyvateľstva. Aktivity projektu taktiež zmiernia nároky kladené počas tohto obdobia na administratívne hromady (jednotky územnej správy) a prispievajú k lepšiemu spolunažívaniu ľudí. Schválená dotácia predstavuje 328 250 eur.

Cieľom projektu **Zlepšenie fyzického a duševného zdravia obyvateľstva zasiahnutého ozbrojeným konfliktom a zvýšenie kompetencií zdravotníckeho personálu na východnej Ukrajine** prijímateľa **STEP-IN** je zlepšenie fyzického a duševného zdravia populácie ohrozenej vojnovým konfliktom na Ukrajine a podpora ukrajinského zdravotného systému. Projekt sa špecificky zameriava na zlepšenie prístupu k základnej zdravotnej starostlivosti, zvýšenie povedomia o duševnom zdraví, zlepšenie prístupu k starostlivosti o duševné zdravie, zvýšenie kompetencie miestnych lekárov v poskytovaní urgentnej pred-hospitalizačnej zdravotnej pomoci zraneným v ozbrojenom konflikte. Projekt poskytne zdravotnú starostlivosť pre 7 040 pacientov, pričom 600 ľudí by malo byť aktívne zapojených do workshopov o duševnom zdraví a malo by byť vykonaných 800 psychologických konzultácií a odborne vyškolených 100 lekárov. Schválená dotácia predstavuje 319 625,56 eur.

4.1.8 Podpora rozvojového vzdelávania

Prostredníctvom podpory projektov rozvojového vzdelávania sa MZVEZ SR a SAMRS usiluje o dlhodobé zvyšovanie povedomia laickej i odbornej verejnosti, médií a iných relevantných aktérov o dôležitosti a zmysluplnosti poskytovania rozvojovej spolupráce pod značkou SlovakAid. Projekty rozvojového vzdelávania sa zároveň orientujú na posilňovanie integrácie, kvality a efektívnosti rozvojového vzdelávania na Slovensku. V roku 2022 boli v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na projekty rozvojového vzdelávania podporené **dva projekty v celkovej výške 57 654,40 eur.**

Hlavným cieľom projektu **Dnes študenti a študentky, zajtra lídri a líderky zodpovedného a udržateľného podnikania** prijímateľa **Hekima, o. z.** je integrovať témy a princípy (globálneho) rozvojového vzdelávania do učebných osnov na stredných školách a zvýšiť povedomie verejnosti o rozvojovej spolupráci SR. Projekt bude realizovaný na všetkých 180 stredných odborných školách v Slovenskej republike, ktoré vyučujú predmet „Cvičná firma“. V spolupráci s hlavným partnerom projektu, Štátnym inštitútom odborného vzdelávania SR, budú vytvorené učebné osnovy a metodická príručka pre učiteľov, vybudujú sa kapacity učiteľov-ambasádorov, zrealizujú sa modelové hodiny na školách. Študenti budú musieť témy a princípy udržateľného a zodpovedného podnikania integrovať do všetkých oblastí svojej cvičnej firmy. Projekt je jedinečný tým, že prinesie systémovú zmenu priamo do povinného vzdelávania na stredných školách a aj vďaka tomu má vysokú mieru udržateľnosti. Projekt po prvom roku implementácie zasiahne 10 800 študentov, 180 učiteľov a zvýši povedomie o SlovakAid u približne 14 000 ľudí. Výška dotácie je 29 613,40 eur.

Projekt **Globálny pohľad na svet na stredných školách** je zameraný na integráciu (globálneho) rozvojového vzdelávania do výučby na stredných školách rôzneho zamerania. Do už existujúceho predmetu (napr. etika, občianska náuka) na spolupracujúcich 50 stredných školách bude zaradený výučbový blok opierajúci sa o 52 minútový dokumentárny film „Tri životy“, ktorý čerpá z materiálov nafilmovaných v Kambodži, Lesothe a na Slovensku pre už existujúcu 15 minútovú verziu filmu, ktorá je určená žiakom základných škôl. Na prácu s filmom bude vypracovaná metodická príručka a 50 pedagógov absolvuje aj online školenie. Projekt bol konzultovaný so Štátnym pedagogickým ústavom. Výučbový blok by počas trvania projektu malo absolvovať spolu 1 000 – 1 500 študentov, ktorí budú intenzívne zapojení do

výučby a budú sa môcť zapojiť aj do súťaže o esej na tému „Rozdielnosť životných podmienok a šanca ľudí na svete a náš prínos k zmene“. Súčasťou diskusií vo výučbovom bloku bude aj téma rozvojovej spolupráce SR pod značkou SlovakAid. Odvysielanie filmu bolo ponúknuté aj RTVS, ktorá oň predbežne prejavila záujem, bude ponúknutý aj na festivaly ako Ekotopfilm, Nature, Jeden svet a prihlásený do súťaže Slnko v sieti. Projekt s dotáciou 28 041 eur realizuje občianske združenie **Dvojfarebný svet**.

4.1.9 Podpora nových podnikateľských partnerstiev

Program podnikateľských partnerstiev (PPP) podporuje synergie medzi ODA SR a aktivitami slovenských firiem v rozvojových krajinách. Program pomáha vytvárať nové podnikateľské partnerstvá a zvyšovať udržateľnosť a kapacity miestnych partnerov. Jeho cieľom je mobilizovať súkromné zdroje a posilňovať slovenské rozvojové aktivity, a tak podporiť slovenské podnikateľské subjekty pri etablovaní sa v rozvojových krajinách a uľahčiť miestnym podnikom prístup do globálnych hodnotových reťazcov.

Program je rozdelený na **dve kategórie**: 1. Príprava (výstupom je štúdiá uskutočniteľnosti alebo podnikateľský plán); 2. Realizácia (projekty realizácie konkrétnych podnikateľských nápadov s rozvojovým aspektom). Program podlieha pravidlám minimálnej štátnej pomoci¹⁴.

SAMRS podpísala zmluvy o poskytnutí dotácie so štyrmi úspešnými žiadateľmi, nakoľko spoločnosť Visual Reading j.s.a sa rozhodla schválený projekt v Moldavskej republike nerealizovať z dôvodu nedostatku personálnych kapacít, ako aj zvýšeného rizika vyplývajúceho z rastúcej inflácie, energetickej krízy a vojnového konfliktu na Ukrajine. Od realizácie sa rozhodla odstúpiť aj spoločnosť GA Drilling a.s. **Realizované teda boli 3 projekty v Keni** (elektromobilita), **Nigérii** (odpadové hospodárstvo) a **Srbsku** (odpadové hospodárstvo) v celkovej hodnote 248 100 eur.

Tabuľka č. 11 Prehľad podnikateľských partnerstiev podporených v roku 2022

Názov projektu	Prijímajúca firma	Partnerská krajina	Schválená dotácia v eurách
AgeVolt riešenie pre elektromobilitu v Keni	AgeVolt Slovakia s.r.o.	Keňa	75 000
Vytvorenie zberných miest plastového odpadu, tzv. „CoSpots“ s centrálnym miestom na lisovanie plastového odpadu	DUKATY Property s.r.o.	Nigéria	100 000
Monitorovanie skládok odpadu v Srbsku – transfer technológie	Innova Electronics s.r.o.	Srbsko	73 130
Spolu			248 100

Cieľom projektu **AgeVolt riešenie pre elektromobilitu v Keni** prijímateľa **AgeVolt Slovakia, s.r.o.** je podporiť rozšírenie elektromobility v KE so zameraním na Nairobi, prostredníctvom prispôsobenia, výroby a obchodnej prezentácie piatich prototypov nabíjacej stanice „AgeVolt“ pre elektromobily. Schválená dotácia predstavuje 75 tis. eur.

¹⁴ <http://www.statnapomoc.sk/>

Projekt **Vytvorenie zberných miest plastového odpadu, tzv. „CoSpots“ s centrálnym miestom na lisovanie plastového odpadu** prijímateľa **DUKATY property, s.r.o.** je zameraný na infraštruktúru a udržateľné využitie prírodných zdrojov, s vedľajším zameraním na zamestnanosť žien a mladých ľudí. Jeho cieľom je vytvoriť podnik a sieť pracovísk zameraných na zber a triedenie plastového odpadu v provincii Delta state v Nigérii. Výška schválenej dotácie je 100 tis. eur.

Tretí podporený projekt **Monitorovanie skládok odpadu v Srbsku - transfer technológie** prijímateľa **Innova electronics, s.r.o.** sa zameriava na vybudovanie pilotného monitorovacieho systému na skládke v srbskej obci Kikinda. Cieľom projektu je zaviesť novú technológiu monitorovania na dôležitej skládke ekologicky nebezpečného banského odpadu. Výška schválenej dotácie je 73 130 eur.

4.1.10 Spolufinancovanie rozvojových projektov EÚ

MZVEZ SR každoročne poskytuje podporu projektom slovenských organizácií schválených v rámci rozvojových nástrojov Európskej komisie prostredníctvom poskytnutia spolufinancovania. Cieľom je posilnenie podielu Slovenskej republiky v rámci rozvojovej spolupráce EÚ, prepojenie rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky s rozvojovou politikou Európskej únie a zvýšenie implementačných kapacít slovenských subjektov v oblasti poskytovania ODA SR. Zapájanie sa do celoeurópskych rozvojových projektov prispieva k zvýšeniu profesionality a expertízy, budovaniu dlhodobých partnerských vzťahov a zviditeľneniu značky SlovakAid. V rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na spolufinancovanie projektov EÚ v roku 2022 bol predložený a zároveň aj podporený **1 projekt** s celkovou dotáciou **34 060,00 eur**.

Ambíciou projektu s názvom **Digitálne talenty pre Moldavsko – Slovensko pre talenty: program pracovnej mobility absolventov IKT odborov medzi Slovenskom a Moldavskom (Digitálne talenty)**, ktorý predložilo občianske združenie **EMA – Development and Mobility Agency** bolo pomôcť moldavským študentom posilniť svoje odborné zručnosti, získať nové znalosti cez stáže v stimulujucom pracovnom prostredí IKT firiem na Slovensku a zlepšiť tak svoje kariérne vyhliadky v zamestnaní alebo podnikaní. Program zároveň pomáhal obsadiť nedostatkové pracovné pozície v IKT sektore na Slovensku, podporil výmenu odborných poznatkov medzi slovenským a moldavským IKT sektorom a umožnil IKT spoločnostiam preskúmať rozvoj spoločných obchodných príležitostí.

4.1.11 Podpora vysielania dobrovoľníkov do partnerských krajín

Vysielanie dobrovoľníkov a expertov-dobrovoľníkov do partnerských krajín už dlhodobo podporuje dosahovanie cieľov ODA SR v rozvojových krajinách, vytvára dlhodobé partnerstvá medzi organizáciami a komunitami, pripravuje odborníkov pre rozvojovú spoluprácu a taktiež zvyšuje verejné povedomie o rozvojových témach a význame rozvojovej spolupráce. V roku 2022 bolo **schválených 13 projektov v celkovej hodnote 158 025 eur**. Išlo o projekty vyslania do krajín Afriky (8 projektov), západného Balkánu (3 projekty), Blízkeho východu (1 projekt) a Ázie (1 projekt).

Tabuľka č. 12 - Prehľad schválených projektov na vysielanie dobrovoľníkov v roku 2022

Žiadateľ	Krajina vyslania (počet dobrovoľníkov)	Celková výška dotácie v eurách
----------	---	-----------------------------------

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o.	Keňa (2), Rwanda (1), Uganda (1), Lesotho (1)	73 600,00
Dvojfarebný svet, o. z.	Keňa (1), Kambodža (1)	18 000,00
Človek v ohrození, n. o.	Keňa (1), Libanon (1)	23 700,00
eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	Keňa (1)	8 005,00
ADRA – Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj, o. z.	Srbsko (2), Albánsko (1)	34 720,00
Spolu		158 025,00

Zdroj: Výročná správa o činnosti SAMRS za rok 2022

4.1.12 Podpora budovania kapacít slovenských rozvojových organizácií

Cieľom výzvy bolo posilňovanie riadiacich, koordinačných a implementačných kapacít aktérov SlovakAid, ako aj medzinárodnej konkurencieschopnosti subjektov pôsobiacich v oblasti rozvojovej spolupráce. Podporené aktivity mali byť nacielené na zefektívnenie interakcie medzi organizáciami združenými v strešných organizáciách a ďalšími aktérmi rozvojovej spolupráce.

Predložený a aj schválený bol jeden projekt vo výške 49 999,50 eur od žiadateľa **Platforma mimovládnych organizácií – Ambrela**. Projekt je zameraný na posilnenie riadiacich, koordinačných a implementačných kapacít Platformy rozvojových organizácií – Ambrela a jej členských organizácií aktívnych v oblasti rozvojovej spolupráce, humanitárnej pomoci a globálneho vzdelávania a na podporu tvorby strategických dokumentov. Tiež má za cieľ prispievať ku kvalite verejných politík, zvýšeniu medzinárodnej konkurencieschopnosti a zlepšeniu vzájomnej spolupráce a spolupráce s ďalšími relevantnými aktérmi, s cieľom zefektívňovania ODA SR. Špecifickým cieľom projektu je podpora budovania systému rozvojovej spolupráce SR a kapacít aktérov ODA SR.

4.2 Finančné príspevky

4.2.1. Finančné príspevky na základe rozhodnutia ministra

Poskytovanie finančných príspevkov na základe rozhodnutia ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR patrí medzi flexibilné nástroje rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky. Finančné príspevky boli poskytnuté na akútnu humanitárnu pomoc, bilaterálnu a multilaterálnu spoluprácu. V roku 2022 bolo poskytnutých 27 finančných príspevkov vo výške 2 166 316,48 eur.

Tabuľka č. 13 - Prehľad finančných príspevkov poskytnutých v roku 2022

	Účel finančného príspevku	Výška vyplateného finančného príspevku v eurách	Krajina
1.	Partnerstvo UNDP a SR: Efektívne riešenia v oblasti rozvojovej spolupráce so zameraním na ciele udržateľného rozvoja na roky 2022 – 2024 – 1. splátka v sume 300 000 eur a koordinačný poplatok 7 144,20 eur	307 144,20	-
2.	Poskytnutie finančného príspevku na zabezpečenie	50 000,00	Ukrajina

	prevádzky zdravotníckeho modulu v Stanici Luhanskej na východe Ukrajiny		
3.	Finančný príspevok pre Spoločné programovanie v Keni v zmysle zmluvy a I. dodatku k zmluve - 4. platba	312 500,00	Keňa
4.	Poskytnutie finančnej humanitárnej pomoci na podporu poskytovania zdravotnej starostlivosti osobám prichádzajúcim z Ukrajiny	50 000,00	Moldavsko
5.	Poskytnutie finančného príspevku pre OBSE na humanitárny projekt na Ukrajine	64 000,00	Ukrajina
6.	Poskytnutie finančného príspevku na zabezpečenie starostlivosti pre deti afganských utečencov	10 000,00	Irán
7.	Poskytnutie finančného príspevku pre OCCRP na podporu novinárov na Ukrajine	30 000,00	Ukrajina
8.	Poskytnutie finančnej humanitárnej pomoci pre Moldavsko na zvládnutie humanitárnych potrieb Ukrajincov v Moldavsku vysídlených v dôsledku ruskej agresie voči Ukrajine	100 000,00	Moldavsko
9.	Poskytnutie finančného príspevku na podporu odborných a technických kapacít Centra sociálnej práce Bihać	30 000,00	Bosna a Hercegovina
10.	Poskytnutie finančného príspevku na spolufinancovanie projektu USAID v Gruzínsku	200 000,00	Gruzínsko
11.	Poskytnutie finančnej humanitárnej pomoci Ukrajine pre organizáciu New Way na zabezpečenie okamžitých potrieb záchranu a udržania života najzraniteľnejších mužov, žien, chlapcov a dievčat žijúcich v ohrozených oblastiach.	70 000,00	Ukrajina
12.	Poskytnutie finančného príspevku na podporu bieloruskej spoločnosti a občanov, ktorí sa stali obeťami politických represálií	3 400,00	Bielorusko
13.	Poskytnutie finančného príspevku organizácii Casa Venezuela na realizáciu projektu „Sewing Future“	10 000,00	Brazília
14.	Poskytnutie finančného príspevku na podporu bieloruskej spoločnosti a občanov, ktorí sa stali obeťami politických represálií	50 000,00	Bielorusko
15.	Poskytnutie finančného príspevku na realizáciu projektu Praktické znalosti pre udržateľné podnikanie	7 980,00	Bielorusko
16.	Poskytnutie finančného príspevku na vytvorenie sensorickej miestnosti pre klientov centra sociálnych služieb v meste Čašniki	8 745,00	Bielorusko
17.	Poskytnutie finančného príspevku na účely sociálnej rehabilitácie pre ľudí v mladom a strednom veku na invalidnom vozíku	9 310,00	Bielorusko
18.	Poskytnutie finančného príspevku na vytvorenie špecializovanej učebne – terapeutickú miestnosti	7 675,00	Bielorusko
19.	Poskytnutie finančného príspevku na výstavbu moderného ihriska pre deti vo farnosti sv. Kažimír v Molodechne.	6 290,00	Bielorusko

20.	Partnerstvo UNDP a SR: Efektívne riešenia v oblasti rozvojovej spolupráce so zameraním na ciele udržateľného rozvoja na roky 2022 – 2024 – 2. splátka	300 000,00	-
21.	Poskytnutie finančného príspevku na podporu a realizáciu aktivít GENE v oblasti posilnenia a zvyšovania kvality GV v Európe	10 000,00	-
22.	Poskytnutie finančného príspevku na podporu aktivít Global Anti-Corruption Consortium, program OCCRP a Transparency International na prepojenie investigatívnej žurnalistiky s obhajobou občianskej spoločnosti s cieľom urýchliť boj proti korupcii.	200 000,00	
23.	Poskytnutie finančného príspevku na podporu ekologického hospodárenia s vodou v meste Rivne počas vojenského ohrozenia	30 058,28	Ukrajina
24.	Poskytnutie finančného príspevku na kapacitné rozšírenie o nové priestory aktuálnej budovy detského domova a vybudovanie infraštruktúry	205 864,00	Ukrajina
25.	Poskytnutie finančného príspevku na inštaláciu klimatizačných jednotiek a zabezpečenie zásobníka plynu, dvoch plynových elektrocentrál i plynových veľkokapacitných sporákov	63 350,00	Ukrajina
26.	Poskytnutie finančného príspevku na podporu Divízie politiky a výskumu DCAF pre jej aktivity súvisiace s Organizáciou Spojených národov	15 000,00	-
27.	Poskytnutie finančného príspevku na činnosti súvisiace s Organizáciou Spojených národov, vrátane jej všeobecných politických rád a/alebo zásadných príspevkov týkajúcich sa úsilia Slovenska presadzovať SSR v rámci systému OSN aj mimo neho a koncepcná podpora Slovenska v rámci spolu predsedníctva v Skupine priateľov SSR OSN, prípadne aj členstva v mierovej komisii.	15 000,00	-
	SPOLU	2 166 316,48	

Zdroj: Výročná správa SAMRS 2022

4.2.2. Finančné príspevky poskytované na základe žiadosti predloženej zastupiteľskému úradu Slovenskej republiky

Finančné príspevky poskytované prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí (tzv. mikrogranty) umožňujú operatívne a cielene reagovať na problémy a potreby partnerskej krajiny a pomáhajú zvyšovať viditeľnosť Slovenskej republiky. Ide o malé projekty v hodnote do 10 000 eur v maximálnej dĺžke trvania do dvanásť mesiacov.

Celkovo bolo v roku 2022 podporených **76 mikrograntov v 15 krajinách v celkovej hodnote 658 278,34 eur.**

Tabuľka č. 14 - Prehľad finančných príspevkov poskytovaných prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí (tzv. mikrogranty)

Partnerská krajina	Počet schválených finančných príspevkov	Celková schválená suma v eurách
Gruzínsko	12	111 614,00
Moldavsko	11	109 995,68
Bosna a Hercegovina	11	49 999,16
Keňa	10	89 995,00
Srbsko/Kosovo	6	59 909,60
Ukrajina	6	59 350,00
Albánsko	5	39 099,90
Severné Macedónsko	4	38 874,00
Čierna Hora	3	19 460,00
Libanon	2	19 990,00
Irak	2	19 991,00
Rwanda	1	10 000,00
Tanzánia	1	10 000,00
Somálsko	1	10 000,00
Uganda	1	10 000,00
Spolu	76	658 278,34

Zdroj: Výročná správa o činnosti SAMRS za rok 2022

Spoločný projekt V4 v Kenskej republike

Realizácia spoločného projektu krajín V4 v Keni s názvom **Enhancement of Livelihoods in the Kenyan Coastal Region by Supporting Organic and Fair Trade Certification of Smallholders** v hodnote 1,9 milióna eur v pobrežných oblastiach Kilifi, Kwale a Lamu bola ukončená 31. mája 2022. Hlavným cieľom projektu bola podpora rozvoja pobrežných provincií tvorbou pracovných miest a zvýšenie potravinovej bezpečnosti malých farmárov prostredníctvom BIO a Fair Trade produkcie kešu orechov. V rámci administratívneho ukončenia V4 projektu prebehol v období 21. júna až 13. októbra 2022 záverečný audit projektu vykonaný firmou PricewaterhouseCoopers – PwC Nairobi. Správa z auditu spoločne so záverečnou naratívnou a finančnou správou boli predložené Delegácii EÚ v Nairobi 30. novembra 2022.

AgriFi Challenge Fund

Slovenská republika pokračuje v aktívnej účasti na finančne najvýznamnejšom komponente iniciatívy EÚ - AgriFI Challenge Fund Kenya – a to, na programe Podpory pre produktívnych, adaptovaných a na trh integrovaných malých poľnohospodárov v Keni v oblasti rozvojovej spolupráce. Slovenská republika prispieva do tohto komponentu sumou 2,5 milióna eur. Celková alokovaná suma predstavuje spolu s príspevkom EÚ sumu 24,5 milióna eur. Európska investičná banka toto financovanie doplní úverovými zdrojmi do výšky 50 miliónov eur. Cieľom programu je zlepšenie integrácie hodnotového reťazca drobných farmárov a pastierov poskytnutím stimulov na investície do agropotravinárskeho sektora, podpora malých poľnohospodárov v prechode od samozásobiteľského prístupu k podnikateľsky orientovanému prístupu, podpora environmentálne udržateľných poľnohospodárskych postupov a zapojenie často vylúčených skupín, vrátane žien a vidieckej mládeže. Program sa usiluje aj o zníženie potravinového deficitu v krajine a posilnenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskeho sektora v Keni. Do konca roka 2022 bolo agro-podnikom vyplatených 12,9 milióna eur

z plánovaných 18,3 milióna eur. V zmysle zmluvných záväzkov s grantovým manažérom predmetného programu bola vyplatená v poradí 4. splátka Slovenskej republiky vo výške 312 500 eur.

4.3 Poskytnutie vedomostí a skúseností

Hlavným účelom poskytnutia vedomostí a skúseností – v podmienkach MZVEZ SR a SAMRS realizovaného pod názvom „Sharing Slovak Expertise“ je odovzdávať odborné vedomosti, skúsenosti a odporúčania z úspešných reforiem správy vecí verejných v rôznych oblastiach, v ktorých má Slovenská republika komparatívne výhody a tak prispievať k budovaniu odborných personálnych kapacít verejnej správy v partnerských krajinách.

V roku 2022 boli zrealizované **tri projekty** v podobe študijnej návštevy v Slovenskej republike, odborného podujatia na Slovensku a jedného vyslania odborníkov do partnerskej krajiny. Tieto projekty boli podporené sumou 17 649,58 eur.

Tabuľka č. 15 - Prehľad schválených a realizovaných projektov „Sharing Slovak Expertise“ v roku 2022

Krajina	Názov projektu	Forma	Dátum realizácie	Počet účastníkov	Celková suma projektu v eurách
Bosna a Hercegovina	Vyslanie odborníkov procedurálneho odboru Migračného úradu MV SR do Bosny a Hercegoviny	vyslanie odborníkov	6.–10.6. 2022	4	1 471,17
Kazachstan	Workshop Zdieľanie skúseností z oblasti bezpečnosti priehrad 2022	odborné podujatie	27.–30.9. 2022	20	7 041,86
Keňa	Zdieľanie skúseností v oblasti požiarnej bezpečnosti a riadenia hasičského zboru	študijná návšteva v SR	23.–29.10. 2022	5	9 136,55
Spolu					17 649,58

Zdroj: Výročná správa o činnosti SAMRS za rok 2022

4.4 Humanitárna pomoc

Aktivity humanitárnej pomoci sú zamerané na zníženie negatívnych dopadov humanitárnych kríz, záchranu ľudských životov, zmiernenie utrpenia ľudí v prípade prírodných katastrof, kríz spôsobených človekom či v ďalších núdzových situáciách. Nástroje humanitárnej pomoci sú v porovnaní s inými modalitami rozvojovej spolupráce flexibilnejšie, rýchlejšie a administratívne jednoduchšie. Cieľom je **účinne, pružne a adresne reagovať** na

humanitárne potreby ľudí v núdzi, ktorých životné podmienky zásadne zhoršil enormný nárast humanitárnych kríz vo svete, pretrvávajúce štátne konflikty, ruská invázia na Ukrajinu, dopady zmeny klímy, pandémie ochorenia COVID-19 a iné fenomény stimulujúce kontinuálny nárast humanitárnych potrieb vo svete.

Humanitárna pomoc v rámci ODA SR bola v roku 2022 realizovaná materiálnou (podrobnejšie informácie v prílohách) a finančnou formou, ako aj prostredníctvom humanitárnych projektov v rámci dotačných výziev SAMRS teritoriálne zameraných na Ukrajinu a krajiny Blízkeho východu (Libanon, Irak, Sýria). Slovenská republika v rámci humanitárnej pomoci prispieva aj do viacerých multilaterálnych organizácií, pričom v roku 2022 poskytla významné čiastky aj do Finančného nástroja EÚ pre utečencov v Turecku (943 308 eur). Celkovo Slovenská republika v roku 2022 vynaložila viac ako 22 miliónov eur na humanitárnu pomoc do zahraničia.

V oblasti humanitárnej pomoci v roku 2022 dominovala téma ruskej agresie na Ukrajinu a zabezpečovanie urgentných potrieb vojnou zasiahnutého obyvateľstva formou materiálnej a finančnej pomoci, smerovanej lokálne pôsobiacim mimovládnym organizáciám, inštitúciám, ako aj etablovaným medzinárodným humanitárnym organizáciám. V porovnaní s predošlými rokmi, kedy Slovenská republika smerovala humanitárne intervencie na široké spektrum partnerských krajín, v roku 2022 bola v dôsledku ruskej invázie hlavným príjemcom oficiálnej (materiálnej aj finančnej) humanitárnej pomoci Slovenskej republiky Ukrajina, ktorá od vypuknutia vojenského konfliktu vo februári 2022 dosiahla výšku 8.3 milióna eur. Materiálnu a finančnú pomoc Slovenská republika v uplynulom roku opakovane smerovala aj do Moldavska, ktoré v dôsledku ruskej invázie na Ukrajinu začalo čeliť bezprecedentnému migračnému tlaku.

Podrobný prehľad materiálnej humanitárnej pomoci za rok 2022 sa nachádza v prílohách.

5 Prílohy

5.1 Bilaterálna ODA SR vyplatená v roku 2022 podľa jednotlivých aktérov

Bilaterálna ODA MZVEZ SR	ODA (eur)
EU Facility for Refugees in Turkey	943 308,00
OBSE	144 730,39
UN DCO (Špeciálny trustový fond pre podporu systému rezidentných koordinátorov OSN)	70 000,00
Finančné príspevky na činnosť medzinárodných organizácií na pomoc Ukrajine (UNHCR, UNICEF, UNESCO, OECD, Svetový potravinový fond, Medzinárodná organizácia pre migráciu)	725 000,00
Administratívne náklady MZVEZ SR*	625 399,81
Spolu	2 508 438,20

Bilaterálna ODA SAMRS	ODA (eur)
Dotačné projekty	4 913 138,20
Finančné príspevky poskytované prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí (tzv. mikrogranty)**	588 443,39
Poskytovanie vedomostí a skúseností (nástroj Sharing Slovak Expertise)	17 649,58
Finančné príspevky***	1 475 772,28
Administratívne náklady*	987 600,19
Spolu	7 982 603,64

Bilaterálna ODA Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ)	ODA (eur)
Dotačné projekty (Srbsko, spolu 23 projektov)	293 450,00
Spolu	293 450,00

Bilaterálna spolupráca MF SR	ODA (eur)
Verejné a súkromné financie pre rozvoj 2020-2023	1 404 936,16
Slovenský transformačný fond	1 147 552,72
Rozvojová banka Rady Európy – Projekty financované zo Slovenského fondu pre inkluzívny rast / <i>Slovak Inclusive Growth Account (SIGA)</i> – Bosna a Hercegovina, Srbsko	393 982,45
Centrum excelentnosti vo financiách – projekt „Certifikované školenie pre účtovníkov verejného sektora v Severnom Macedónsku, úroveň 2“	100 000,00
Administratívne náklady MF SR* - mzdové náklady	100 000,00
Administratívne náklady MF SR* - Informačný systém pre evidovanie a vykazovania rozvojovej spolupráce SR	149 160,00
Zabezpečenie inštitucionálnych kapacít na výkon PSLO (<i>Private Sector Liaison Officer</i>)	33 600,00
Financovanie pozície slovenského poradcu vo Svetovej banke	370 000,00
Čiastočné financovanie pozície slovenského poradcu v Európskej banke pre obnovu a rozvoj	32 856,28
Spolu	3 732 087,61

Bilaterálna spolupráca MV SR	ODA (eur)
EULEX Kosovo 2022	171 624,29
OSCE SMM Ukrajina 2022	20 287,50
EUAM Ukrajina 2022	22 270,49
EUCAP Somálsko 2022	113 277,31
EUMM Gruzínsko 2022	299 256,60
Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá Ukrajine (z toho 617 tisíc eur prostredníctvom Ústredia ekumenickej pastoračnej služby OS a OZ SR)	4 310 986,32
Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá Bosne a Hercegovine prostredníctvom Správy štátnych hmotných rezerv SR	128 700,00
In-donor refugee costs 2022	1 160 017,77
Projekt Migračného úradu SR – AMIF 2022	94 156,02
Administratívne náklady*	82 332,00
Spolu	6 402 908,30

Bilaterálna spolupráca MZ SR	ODA (eur)
Materiálna humanitárna pomoc – darovanie vakcín proti COVID 19 (Srbsko, Belize)	8 694 270,00
Materiálna humanitárna pomoc – darovanie vakcín proti COVID 19 (odstúpenie prostredníctvom mechanizmu COVAX: Tanzánia, Guyana; referenčná hodnota podľa pravidiel OECD pre COVAX)	6 404 496,00
Materiálna humanitárna pomoc	515 547,00
Spolu	15 118 500,04

Bilaterálna spolupráca MŠVVŠ SR	ODA (eur)
Oficiálna rozvojová pomoc (ODA) poskytnutá na štípendistov vlády SR v roku 2022	1 827 535,00
Administratívne náklady	27 854,00
Spolu	1 855 389,00

Bilaterálna spolupráca MO SR	ODA (eur)
Príspevok na odmínovanie a pomoc obyvateľstvu v Iraku prostredníctvom Odmínovacej služby OSN (UNMAS)	25 000,00
Spolu	25 000,00

Bilaterálna spolupráca MPRV SR	ODA (eur)
Odborná a technická podpora krajín strednej a východnej Európy v oblasti potravinových databáz	7 000,00
ISTA	19 881,42
Materiálna humanitárna pomoc pre Ukrajinu	617 800
Spolu	644 681,42

Bilaterálna spolupráca MK SR	ODA (eur)
Štipendijná pomoc vysídleným ukrajinským profesionálom v oblasti kultúry	248 127,00
Spolu	248 127,00

Bilaterálna spolupráca MŽP SR	ODA (eur)
Administratívne náklady MŽP SR*	17 500,00
Administratívne náklady Vodohospodárskej výstavby ŠP v súvislosti s odovzdávaním skúseností v regióne strednej Ázie*	83 911,00
Spolu	101 411,00

Spolu bilaterálna ODA SR v roku 2022	38 906 106,80
---	----------------------

* Administratívne náklady v zmysle smernice OECD/DAC o pravidlách vykazovania ODA (Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System (CRS) and the Annual DAC Questionnaire)

** Údaj zahŕňa reálne výplaty na tzv. mikrogranty v roku 2022, môže sa líšiť od údajov v kapitole 4.2.2, ktorá zahŕňa všetky záväzky vytvorené v roku 2022.

*** Údaj sa líši oproti kapitole 4.2.1, pretože nezahŕňa údaj o dvoch platbách pre UNDP, ktoré sú zarátané v prílohe v kapitole 5.2.

5.2 Multilaterálna rozvojová spolupráca Slovenskej republiky v roku 2022

Organizácia	Inštitúcia	ODA koef.	Uhradené (eur)	ODA (eur)
OSN			4 394 089,05	2 935 336,62
OSN (riadny rozpočet)	MZVEZ SR	0,52	49 847,93	25 920,92
OSN (Populačný fond)	MZVEZ SR	1	5000,00	5000,00
UNESCO (riadny rozpočet)	MZVEZ SR	0,60	487 620,09	292 572,05
UNDP	MZVEZ SR	1	607 144,20	607 144,20
OHCHR	MZVEZ SR	0,88	9 980,04	8 782,44
FAO	MPRV SR	0,83	682 486,58	566 463,86
UNCCD – členský príspevok	MPRV SR	1	11 641,00	11 641,00
Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC)	MŽP SR	0,61	40 760,00	24 863,60
CITES	MŽP SR	1	7 972,88	7 972,88
WMO	MŽP	0,04	97 385,00	3 895,40
ITL UN FCCC	MŽP SR	0,61	784,00	478,24
UNEP	MŽP SR	1	100 000,00	100 000,00
WFP	MZVEZ SR	1	50 000,00	50 000,00
UNRWA	MZVEZ SR	1	50 000,00	50 000,00
WHO	MZ SR	0,76	663 714,08	504 422,70
WIPO	ÚPV	0,03	133 077,37	3 992,32
ITU – Medzinárodná telekomunikačná únia	MDV SR	0,18	154 834,94	27 870,30
IAEA	ÚJD	0,33	571 628,94	188 637,51
IAEA (Fond technickej spolupráce MAAE)	ÚJD	1	133 880,00	133 880,00
ILO	MPSVR SR	0,60	536 332,00	321 799,20
Mierové misie OSN			4 619 197,18	692 879,58

MINURSO	MZVEZ SR	0,15	55 439,80	8 315,97
MINUSCA	MZVEZ SR	0,15	1 021 218,60	153 182,79
MINUSMA	MZVEZ SR	0,15	1 102 850,80	165 427,62
MONUSCO	MZVEZ SR	0,15	385 690,91	57 853,64
UNIFIL	MZVEZ SR	0,15	486 829,20	73 024,38
UNISFA	MZVEZ SR	0,15	303 442,07	45 516,31
UNMIK	MZVEZ SR	0,15	37 467,60	5 620,14
UNMISS	MZVEZ SR	0,15	1 226 258,20	183 938,73
WTO			729 516,27	729 516,27
WTO	MH SR	1	729 516,27	729 516,27
EU			107 932 480,00	107 932 480,00
EDF - European Development Fund	MF SR	1	10 532 480,00	10 532 480,00
EU - Development Share of Budget	MF SR	1	97 400 000,00	97 400 000,00
Ostatné multilaterálne organizácie			12 770 540,07	11 553 031,85
IOM/ICMPD	MV SR	1	47 673,00	47 673,00
Rada Európy	MZVEZ SR	0,40	1 819 675,10	727 870,05
IBRD	MF SR	1	2 067 847,71	2 067 847,71
IFC	MF SR	1	3 056 969,14	3 056 969,14
Zelený klimatický fond (GCF)	MŽP SR	1	1 000 000,00	1 000 000,00
EPPO	MPRV SR	1	26 420,00	26 420,00
Medzinárodná organizácia frankofónie	MZVEZ SR	1	11 661,00	11 661,00
Svetová poštová únia	MDV SR	0,16	137 585,66	22 013,70
Medzinárodná iniciatíva na odpustenie dlhov (MDRI)	MF SR	1	140 000,00	140 000,00
Montreal protocol	MŽP SR	1	377 057,78	377 057,78
OECD Development Centre	MZVEZ SR	1	25 853,00	25 853,00
Geneva Centre for Security Sector Governance (DCAF)	MZVEZ SR (SAMRS)	1	30 000,00	30 000,00
IMF - PRGT (International Monetary Fund - Poverty Reduction and Growth Trust)	MF SR	1	4 000 000,00	4 000 000,00
IRENA (Medzinárodná agentúra pre obnoviteľnú energiu)	MH SR	0,66	29 797,68	19 666,47
Spolu – Multilaterálna rozvojová spolupráca SR v roku 2022			130 445 822,57	123 843 244,32

5.3 Materiálna humanitárna pomoc Slovenskej republiky v rámci ODA SR v roku 2022

Krajina	Prijímateľ	Druh pomoci	Objem pomoci v eurách
---------	------------	-------------	-----------------------

Bosna a Hercegovina	Dom zdravia Mostar	SŠHR SR - 30 000 ks antigénových skriningových testov na diagnostiku ochorenia COVID-19	128 700
Ukrajina	štátne inštitúcie, samosprávy, miestne nemocnice, cirkev	Rôzny humanitárny materiál na núdzové ubytovanie a stravovanie, zdravotnícky materiál a liečivá, osivá a hnojivá, generátory, ohrievače, betónové stĺpy, IT zariadenia	5 356 322
Moldavsko	Ministerstvo zdravotníctva Moldavska	Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS a OZ SR - lekárničky a hygienické balíčky (6 532,80 eura) Ministerstvo zdravotníctva SR - zdravotnícky materiál (15 552 eur) Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - detské výživy (669 eur)	22 753,80
Srbsko	Ministerstvo zdravotníctva Srbska	Ministerstvo zdravotníctva SR – 300 000 vakcín Pfizer BA4-5 a 21 060 vakcín Pfizer originál	6 260 670
SPOLU			11 768 445,80

5.4 Náklady (v eurách) Slovenskej republiky na štipendistov z rozvojových krajín podľa zoznamu OECD/DAC v roku 2022

Teritórium	Počet študentov	Náklady na štipendium	Náklady na príspevok na štipendistu	Celkom za teritórium
Afganistan	25	74 640	20 880	95 520
Albánsko	7	25 295	6 080	31 375
Arménsko	3	10 380	2 080	12 460
Azerbajdžan	3	10 095	2 240	12 335
Bielorusko	27	100 655	23 120	123 775
Bosna a Hercegovina	6	24 175	5 600	29 775
Etiópia	6	20 190	4 480	24 670
Gruzínsko	6	21 035	6 480	27 515
Irak	4	11 875	2 960	14 835
Jordánsko	5	19 370	4 640	24 010
Keňa	19	72 020	17 280	89 300
Kosovo (v súlade s rez. BR OSN č. 1244/99)	8	31 720	9 120	40 840
Libanon	8	26 465	5 840	32 305
Severné Macedónsko	1	0	320	320

Moldavsko	6	20 490	5 040	25 530
Mongolsko	1	280	80	360
Palestína	20	80 380	18 640	99 020
Srbsko	184	658 825	167 600	826 425
Sudán	8	31 880	12 080	43 960
Sýria	24	97 345	24 480	121 825
Ukrajina	31	110 660	32 560	143 220
Vietnam	2	4 800	3 360	8 160
Spolu	404	1 452 575	374 960	1 827 535

Zdroj: MŠVVŠ SR

5.5 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce zameranej na životné prostredie a zmenu klímy v roku 2022

Názov projektu	Krajina	Organizácia (implementujúci subjekt)	ODA v eur
Climathon Albania	Albánsko	Inovation League, o. z.	49 462,50
Inštalácia analytických metód pre stanovenie organických znečisťujúcich zlúčenín v Centre pre ekotoxikologický výskum v Podgorici	Čierna Hora	Slovenská technická univerzita v Bratislave	34 556,94
Modernizácia metód spracovania včelích produktov a zvýšenie ich pridanej hodnoty	Etiópia	Ten Senses, s. r. o.	75 440,79
Zlepšenie pripravenosti a schopnosti zmierniť dopady COVID-19 v okolí zdravotníckeho centra v Alitene v okrese Irob	Etiópia	eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	14 369,72
Pilotné riešenia pre trvalo udržateľné hospodárenie s odpadovými vodami v gruzínskom regióne Racha	Gruzínsko	SOSNA	120 000,00
Podpora využitia obnoviteľných zdrojov energie a budovanie kapacít v oblasti ochrany životného prostredia na Gruzínskej Technickej Univerzite	Gruzínsko	Slovenská technická univerzita v Bratislave	98 443,80
Podpora rozvoju obcí Hatarah a Bagera vďaka zabezpečeniu udržateľných zdrojov pitnej vody a školeniam	Irak	Slovenská katolícka charita	160 000,00
Zmiernenie negatívnych vplyvov migračnej a utečeneckej krízy, spôsobenej vojnovými konfliktami a pretrvávajúcou krízou v regióne Iraku a Sýrie	Irak	Akadémia Urgentnej Medicíny – Academy of Emergency Medicine	44 357,69
4. platba Finančný príspevok pre Spoločné programovanie v Keni v zmysle zmluvy a I. dodatku k zmluve	Keňa	Self Help Africa	312 500,00
Nasadenie a predaj fotovolticky napájaných ESS a mikrogridov pre zásobovanie elektrickej energie a stabilizáciu siete ako náhrada za diesel generátory	Keňa	ELVOSOLAR	91 200,26
AgeVolt riešenie pre elektromobilitu v Keni	Keňa	AgeVolt Slovakia	37 500,00
Workshop Zdieľanie skúseností z oblasti bezpečnosti priehrad 2022	Keňa	Vodohospodárska výstavba, š. p.	7 041,86
Integrovaný systém manažmentu sucha a opatrenia na minimalizáciu účinkov klimatickej zmeny v Kosove	Kosovo	Global Water Partnership Central and Eastern Europe	54 234,00
Posilnenie kritickej WASH infraštruktúry – vodovodný systém a malé rezervoáre pre sýrskych utečencov a Libanončanov v oblasti Bekaa a Baalbek-Harmel	Libanon	MAGNA	160 000,00

Zavedenie udržateľnej vodnej infraštruktúry na zvýšenie kvality vody a obnovu nevyužitej poľnohospodárskej pôdy a budovanie kapacít obyvateľstva	Libanon	Človek v ohrození, n. o.	160 000,00
Zdravotná starostlivosť pre utečencov z tábora Dbayeh v Bejrúte	Libanon	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	39 999,89
Zmiernenie ekonomickej a environmentálnej krízy podporou trhového prostredia, odbornej kvalifikácie a budovaním kanalizačnej infraštruktúry	Libanon	Človek v ohrození, n. o.	37 380,29
Budovanie funkčného a udržateľného systému odpadového hospodárstva v obci Criuleni	Moldavsko	Slovenská katolícka charita	80 000,00
Transfer lesníckych poznatkov a zvyšovania povedomia o udržateľnom využívaní prírodných zdrojov	Moldavsko	Národné lesnícke centrum	53 236,36
Znižovanie dopadov plastových odpadov na životné prostredie v pohraničných oblastiach v Moldavsku	Moldavsko	Slovenská agentúra životného prostredia	39 260,50
Pitná voda v Ialoveni: Zlepšenie kvality života prostredníctvom zlepšeného prístupu k pitnej vode a zvýšeného povedomia o hospodárení s vodou	Moldavsko	Regionálna rozvojová agentúra Senec-Pezinok	34 284,49
Agropotravinársky inkubátor ako katalyzátor podnikateľských inovácií v regiónoch Moldavska (akronym AFB Inkubátor)	Moldavsko	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n. o.	14 005,78
Vytvorenie zberných miest plastového odpadu, tzv. „CoSpots“ s centrálnym miestom na lisovanie plastového odpadu	Nigéria	DUKATY property, s. r. o.	60 000,00
Štúdia uskutočniteľnosti – Vytvorenie zberného miesta plastového odpadu v Nigérii	Nigéria	DUKATY property, s. r. o.	10 000,00
Vodohospodárska výstavba ŠP - administratívne náklady k projektom bezpečnosti priehrad v strednej Ázii	stredná Ázia	Slovak Water Management State Enterprise	83 911,00
Slovenský fond pre inkluzívny rast/RB RE/ Srbsko	Srbsko	Rozvojová banka Rady Európy	254 600,00
Slovenský fond pre inkluzívny rast/RB RE/ Srbsko	Srbsko	Council of Europe Development Bank	52 381,25
Podpora trvalo udržateľného lesného hospodárstva v Srbsku prostredníctvom využívania moderných nástrojov manažmentu poľovnej zveri	Srbsko	Národné lesnícke centrum	44 087,75
Monitorovanie skládok odpadu v Srbsku-transfer technológie	Srbsko	Innova electronics	36 565,00
Renovácia priestorov Ekologického hnutia EKOP v Srbsku	Srbsko	Ekologické hnutie Padina EKOP	5 000,00
Budovanie zručností zraniteľných skupín obyvateľstva v Sýrii pre trh práce	Sýria	Savio, o. z.	159 996,95
Podpora samostatne zárobkovej činnosti v poľnohospodárstve cez budovanie praktických zručností	Tanzánia	SAVIO, o. z.	59 989,50
Farmárska príležitosť pre Ugandu a Rwandu (FOUR)	Uganda	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	15 029,67

Pozn. Tabuľka nezahŕňa tzv. mikrogranty, projekty vysielania dobrovoľníkov, projekty rozvojového vzdelávania, budovania kapacít ani záverečné splátky v hodnote do 10 000 eur k projektom schváleným pred rokom 2022.

5.6 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce zameranej na rovnosť príležitostí (rovnosť žien a mužov) v roku 2022

Názov projektu	Krajina	Organizácia (implementujúci subjekt)	ODA eur
Climathon Albania	Albánsko	Inovation League, o. z.	49 462,50
Bridge2EU - Podpora internacionalizácie a rastu albánskych startupov a MSP prostredníctvom soft-landing programov.	Albánsko	Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity, o. z.	46 487,17
Poskytnutie finančného príspevku organizácii Casa Venezuela na realizáciu projektu „Sewing Future“	Brazília	Casa Venezuela	10 000,00
Vybudovanie udržateľného sociálneho podniku, ktorý zabezpečuje školenie, zamestnanie a podporu integrácie mladých ľudí na trhu práce v Etiópii	Etiópia	Integra	79 904,00
Modernizácia metód spracovania včelích produktov a zvýšenie ich pridanej hodnoty	Etiópia	Ten Senses, s. r. o.	75 440,79
Zlepšenie pripravenosti a schopnosti zmierniť dopady COVID-19 v okolí zdravotníckeho centra v Alitene v okrese Irob	Etiópia	eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	14 369,72
Podpora zeleného cestovného ruchu prostredníctvom vytvorenia komplexného turistického produktu v mikrozónach Tvishi a Khvanchkara	Gruzínsko	Regionálna rozvojová agentúra Senec-Pezinok	41 465,00
Rozvoj komunit pozdĺž administratívnej hraničnej línie oddeľujúcej región Tskhinvali od zvyšku Gruzínska s dôrazom na miestnu samosprávu a rozvoj	Gruzínsko	MESA10	39 903,20
Podpora rozvoju obcí Hatarah a Bagera vďaka zabezpečeniu udržateľných zdrojov pitnej vody a školeniam	Irak	Slovenská katolícka charita	160 000,00
Rehabilitačná starostlivosť pre telesne postihnuté deti vnútorných presídlencov v Iraku	Irak	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	159 998,40
Zmiernenie negatívnych vplyvov migračnej a utečeneckej krízy, spôsobenej vojnovými konfliktami a pretrvávajúcou krízou v regióne Iraku a Sýrie	Irak	Akadémia Urgentnej medicíny – Academy of Emergency Medicine	44 357,69
Príspevok na odmiňovanie a pomoc obyvateľstvu v Iraku na rok 2022	Irak	UNMAS	25 000,00
Zlepšenie dostupnosti a kvality pôrodnej starostlivosti pre matku a dieťa, Agangrial	Južný Sudán	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	39 999,80
Zníženie úmrtnosti ohrozených skupín obyvateľstva v Južnom Sudáne	Južný Sudán	Integra	37 380,29
Digitalizácia základných a stredných škôl a zvýšenie digitálnej zručnosti učiteľov v kraji Machakos	Keňa	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	360 000,00
Kvalitná zdravotná starostlivosť s dôrazom na matky a deti v oblasti Masol	Keňa	Dvojfarebný svet	80 000,00
Urgentná medicína s programom pre matky a deti v provincii West Pokot.	Keňa	Dvojfarebný svet	80 000,00
Podpora a rozvoj detského kardiocentra v Nairobi (NUSCH, a.s.)	Keňa	Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.	66 356,95
Posilnenie kritickej WASH infraštruktúry – vodovodný systém a malé rezervoáre pre sýrskych utečencov a Libanončanov v oblasti Bekaa a Baalbek-Harmel	Libanon	MAGNA	160 000,00
Zavedenie udržateľnej vodnej infraštruktúry na zvýšenie kvality vody a obnovu nevyužitých	Libanon	Človek v ohrození, n. o.	160 000,00

poľnohospodárskej pôdy a budovanie kapacít obyvateľstva			
Zdravotná starostlivosť pre utečencov z tábora Dbayeh v Bejrúte	Libanon	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	39 999,89
Zmiernenie ekonomickej a environmentálnej krízy podporou trh.prostredia, odbornej kvalifikácie a budovaním kanalizačnej infraštruktúry	Libanon	Človek v ohrození, n. o.	37 380,29
Inkubátor talentov: Digitálne vzdelávanie žien a IT odborníkov v Moldavsku	Moldavsko	EMA – Development and Mobility Agency	93 125,00
Transfer lesníckych poznatkov a zvyšovania povedomia o udržateľnom využívaní prírodných zdrojov	Moldavsko	Národné lesnícke centrum	53 236,36
Znižovanie dopadov plastových odpadov na životné prostredie v pohraničných oblastiach v Moldavsku	Moldavsko	Slovenská agentúra životného prostredia	39 260,50
Agropotravinársky inkubátor ako katalyzátor podnikateľských inovácií v regiónoch Moldavska (akronym AFB Inkubátor)	Moldavsko	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n. o.	14 005,78
Talenty pre Moldavsko - Slovensko pre talenty: program pracovnej mobility absolventov IKT odborov medzi Slovenskom a Moldavskom (Digitálne talenty)	nešpecifikované	EMA – Development and Mobility Agency	27 248,00
Vytvorenie zberných miest plastového odpadu, tzv. „CoSpots“ s centrálnym miestom na lisovanie plastového odpadu	Nigéria	DUKATY property, s.r.o.	60 000,00
Začleňovanie žien zo znevýhodnených skupín do oblasti klimaticky inteligentného podnikania a inovácií	Severné Macedónsko	Hekima, o. z.	49 807,50
Podpora trvalo udržateľného lesného hospodárstva v Srbsku prostredníctvom využívania moderných nástrojov manažmentu poľovnej zveri	Srbsko	Národné lesnícke centrum	44 087,75
Budovanie zručností zraniteľných skupín obyvateľstva v Sýrii pre trh práce	Sýria	SAVIO, o. z.	159 996,96
Podpora samostatne zárobkovej činnosti v poľnohospodárstve cez budovanie praktických zručností	Tanzánia	SAVIO, o. z.	59 989,50
Príspevok do nástroja EÚ <i>Facility for Refugees in Turkey</i>	Turecko	Európska komisia	943 308,00
Farmárska príležitosť pre Ugandu a Rwandu (FOUR)	Uganda	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	15 029,67
Poskytovanie základných potrieb a psychologickéj prvej pomoci pre vnútorne presídlené osoby žijúce v útulkoch v meste Dnipro a na predmestiach.	Ukrajina	Slovenská katolícka charita	264 000,00
Posilnenie prístupu k základným potravinám a hygienickým potrebám pre najzraniteľnejšiu časť populácie na Ukrajine	Ukrajina	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	263 837,62
Zlepšenie fyzického a duš. zdravia obyvateľstva zasiahnutého ozbrojeným konfliktom a zvýšenie kompetencií zdravotníckeho personálu na vých. Ukrajine	Ukrajina	STEP-IN	255 700,45
Materiálna a psychosociálna podpora pre vnútorne vysídlené osoby v regióne Dnipro	Ukrajina	Slovenská katolícka charita	17 058,87

Pozn. Tabuľka nezahŕňa tzv. mikrogranty, projekty vysielania dobrovoľníkov, projekty rozvojového vzdelávania, budovania kapacít ani záverečné splátky v hodnote do 10 000 eur k projektom schváleným pred rokom 2022.

5.7 Vyhodnotenie plnenia Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 v roku 2022

Logická matica pre monitorovanie pokroku v skvalitňovaní systému ODA SR

Cieľ – skvalitnenie systému ODA SR	Výsledok	Termín	Zodpovedné rezorty	Indikátor	Plnenie počas roka 2022
Efektívne nastavenie legislatívneho rámca	Novelizácia zákona 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov	2019	MZVEZ SR, MF SR	Schválenie návrhu novelizovaného zákona v NR SR	Zákon bol novelizovaný v roku 2019.
Výraznejšie zapojenie rezortov štátnej správy do rozvojovej spolupráce	Vytvorenie pracovnej koordinačnej skupiny pre rozvojovú spoluprácu a jej pravidelné zasadnutia	2019 a priebežne	MZVEZ SR	Zasadnutia koordinačnej pracovnej skupiny minimálne dvakrát ročne	V roku 2022 sa konalo jedno zasadnutie Koordinačného výboru pre rozvojovú spoluprácu (KV) Slovenskej republiky na úrovni štátnych tajomníkov (8.12.2022). Stretnutia medzirezortnej pracovnej skupiny na zefektívnenie humanitárnej pomoci SR do zahraničia pod Koordinačným výborom pre rozvojovú spoluprácu SR boli prerušené krízou na Ukrajine. Na zasadnutí KV v decembri 2022 bola zriadená pracovná skupina na pre prípravu novej strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce na nasledujúce obdobie. Pracovná skupina začala svoju činnosť v januári 2023.
	Využívanie nástrojov rozvojovej spolupráce definovaných v zákone o rozvojovej spolupráci v rámci jednotlivých rezortov	2019 a priebežne	MF SR, MŽP SR, MŠVVŠ SR, MZ SR, EXIMBANKA SR	Podporené projekty a iné rozvojové intervencie financované z rozpočtových kapitol rezortov	V zmysle zákona č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov je umožnené ostatným ústredným orgánom štátnej správy a orgánom územnej samosprávy využívať vybrané nástroje rozvojovej spolupráce, napr. poskytovanie vedomostí a skúseností. V roku 2022 však bola realizácia takýchto aktivít výrazne obmedzená vplyvom stále pretrvávajúcej pandémie COVID-19 ako aj vojenskou agresiou Ruska na Ukrajine.
Posilnenie koherencie politik pre udržateľný rozvoj	Prijatie dodatku k štatútu Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný	2019	ÚPVVII SR	Prijatý dodatok k štatútu Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj	Úloha bola splnená v roku 2019.

	rozvoj, ktorý rozširuje pôsobnosť Rady vlády SR pre Agendu 2030 o problematiku koherencie politík				
Posilnenie systému založeného na výsledkoch	Zavedenie systému cieľov, výsledkov a indikátorov, vychádzajúceho z cieľov udržateľného rozvoja, pre partnerské regióny a krajiny	2019	MZVEZ SR	Systém cieľov, výsledkov a indikátorov pre programové krajiny a partnerské regióny	Implementácia systému založeného na výsledkoch má dlhodobý charakter, tento princíp riadenia je potrebné postupne zaviesť do všetkých strategických, koncepčných i operačných dokumentov za účelom vzájomnej previazanosti a synergie. Téma zavádzania systému riadenia založeného na výsledkoch je predmetom diskusií pracovnej skupiny pre prípravu novej strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce na nasledujúce obdobie. Úloha pretrváva aj do ďalšieho obdobia.
Podpora implementácie dlhodobých rozvojových projektov s výraznejším dopadom	Zavedenie mechanizmu pre využívanie nástroja rámcovej dohody	2019 a následne každoročne	MZVEZ SR	Schválený projekt realizovaný na základe rámcovej dohody	Vyhlásenie výzvy na strategické partnerstvo v Keni sa realizovalo v roku 2022. Začalo sa taktiež s prípravou na vyhlásenie výzvy na strategické partnerstvo v Moldavsku na rok 2023
Postupné navyšovanie rozpočtu ODA SR ¹⁵	Zvýšený objem financií vynaložených na ODA SR	každoročne	MF SR, MZVEZ SR	Percentuálny nárast ODA SR v porovnaní s predchádzajúcim rokom	Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019-2023 potvrdila cieľ postupného zvyšovania výdavkov na ODA SR vrátane mobilizácie finančných zdrojov súkromného sektora. Snaha o rast výdavkov na ODA SR je deklarovaná aj v Programovom vyhlásení vlády z roku 2021. Slovensko naďalej výrazne zaostáva za plnením záväzku 0,33 % ODA/HND, keď v roku 2022 dosiahol tento ukazovateľ úroveň 0,15 %. Úloha pretrváva do ďalšieho obdobia.
Efektívnejšie zapájanie súkromného sektora do ODA SR	Vytvorenie a realizácia nového programu podnikateľských	2019 a každoročne	MZVEZ SR	Počet podporených podnikateľských projektov ročne: 3	V roku 2022 pokračovala realizácia Programu podnikateľských partnerstiev cez SAMRS – podporených bolo pôvodne 5 projektov, no s jedným nebola podpísaná zmluva a druhý predčasne ukončil realizáciu projektu. Samotná implementácia

¹⁵V zmysle záverov Rady EÚ „Nové globálne partnerstvo k znižovaniu chudoby a udržateľnému rozvoju po roku 2015“ z 25.5.2015 (Dok. č. 9241/15)

	partnerstiev				teda bola uskutočnená pri troch projektoch v Srbsku, Keni a Nigérii, v celkovej sume 248 100 €. V spolupráci s EXIMBANKA SR, sa po pandémie COVID-19 opäť rozbiehajú realizácie zvýhodnených vývozných úverov. SAMRS aj v roku 2022 spolupracovala s UNDP a MZVEZ SR na realizácii nástroja pre podporu zapájania podnikateľov do rozvojovej spolupráce – UNDP Slovak Challenge Fund. V Moldavsku boli podporené 2 projekty na podporu cestovného ruchu v celkovej hodnote 76 460 eur.
	Realizácia nástroja zadávanie zákaziek	2019 a každoročne	MZVEZ SR	Počet podporených zákaziek na realizáciu rozvojových projektov: 1	Program zákaziek nebol ani v roku 2022 spustený z dôvodu komplexnej, technicky a časovo náročnej administrácie uvedeného nástroja. Úloha pretrváva do ďalšieho obdobia.
Zavedenie strategického prístupu k humanitárnej pomoci	Stratégia humanitárnej pomoci vypracovaná	2019	MZVEZ SR a MV SR	Schválenie Stratégie humanitárnej pomoci Slovenskej republiky	V marci 2021 vznikla medzirezortná pracovná skupina na zefektívnenie humanitárnej pomoci SR do zahraničia pod Koordinačným výborom pre rozvojovú spoluprácu SR. Jej členmi (okrem MZVEZ SR) sú zástupcovia MV SR, MO SR, MPRV SR, MZ SR, MH SR, SAMRS, Správa štátnych hmotných rezerv SR a Platformy rozvojových organizácií - Ambrela. Úlohou pracovnej skupiny je poskytnúť priestor na podrobnejšiu odbornú diskusiu, ktorá prispeje ku komplexnej príprave prvej stratégie poskytovania humanitárnej pomoci SR. Vzhľadom na súčasný vývoj humanitárnej krízy na Ukrajine, proces prípravy humanitárnej stratégie bude ukončený až po vyhodnotení skúseností z nej, nakoľko ide o radikálnu zmenu podmienok v prijímajúcich krajinách, ako aj nárokov na slovenské inštitúcie. Úloha pretrváva do ďalšieho obdobia.
Posilnenie systému evaluácie a monitoringu	Pravidelná realizácia evaluácií v zmysle Stratégie monitoringu a evaluácie	priebežne	MZVEZ SR	Evalučné správy na úrovni strategických dokumentov ODA SR (Strednodobá stratégia, stratégia spolupráce s programovými krajinami),	V roku 2022 sa uskutočnil záverečný monitoring projektu V4 v Keni, monitoring dotačných projektov a tzv. mikrograntov v Keni a monitoring dotačných projektov v Iraku. Plánovaná evaluácia projektov rozvojovej spolupráce v Moldavskej republike nebola v roku 2022 z kapacitných realizovaná a bola presunutá na rok 2023.

				jednotlivých oblastí ODA SR (multilaterálna ODA SR, humanitárna pomoc, globálne vzdelávanie, zapájanie podnikateľov do ODA SR) a konkrétnych projektov	
Posilnenie personálnych kapacít štátnej správy v oblasti rozvojovej spolupráce	Fungujúci rotačný mechanizmus diplomatov a rozvojových pracovníkov MZVEZ SR / SAMRS	2023	MZVEZ SR	V partnerských krajinách pôsobia štyria rozvojoví diplomati Slovenskej republiky	Aktuálne v zahraničí pôsobia traja rozvojoví diplomati, ktorí sú vyslaní v programových krajinách ODA SR (Keňa, Moldavsko, Gruzínsko). V budúcnosti je zámerom vyslať ďalších rozvojových diplomatov do vybraných partnerských krajín, limitujúcim faktorom je nedostatok finančných zdrojov. V prípade MZVEZ SR je nutné počítať do budúcnosti s potrebou ďalšieho navyšovania počtu zamestnancov venujúcich sa rozvojovej spolupráci pri neustále sa zvyšujúcich nárokoch na rozvojovú spoluprácu a rastúcej agende.
Zvyšovanie odborných kapacít	Zvyšovanie odborných kapacít rozvojových pracovníkov a diplomatov v oblasti rozvojovej spolupráce	priebežne	MZVEZ SR, MF, MV SR, MŽP SR, MO SR	Vytvorené plány vzdelávania a absolvovanie aspoň jedného vzdelávacieho kurzu ročne	Zamestnanci rezortov absolvovali viacero školení realizovaných cez programy UNDP a OECD. MZVEZ SR pre svojich zamestnancov vypracúva každoročný vzdelávací plán so širokou ponukou školení – v ústredí, zahraničí, či online.
	Zvyšovanie kapacít ekonomických diplomatov v oblasti rozvojovej spolupráce	priebežne	MZVEZ SR	Absolvovanie akreditovaného vzdelávacieho programu ekonomickými diplomatmi	S cieľom zvyšovania synergie aktivít ekonomickej diplomacie a rozvojovej spolupráce boli v rámci školení pre ekonomických diplomatov zavedené prednášky na tému rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky.

Zefektívnenie fungovania SAMRS	Úspešná realizácia hodnotenia Pillar Assessment EÚ	2019	MZVEZ SR	SAMRS je oprávnená spravovať finančné prostriedky EÚ	V roku 2020 SAMRS získala pozitívne hodnotenie v audite Európskej komisie, čo agentúru zaradilo medzi subjekty, ktoré môžu z poverenia Európskej komisie dohliadať na realizáciu rozvojových projektov financovaných z fondov EÚ. Uvedené umožnilo SAMRS v novembri 2021 podpísať dohodu na realizáciu prvého projektu delegovanej spolupráce EÚ v Moldavsku, kde bude agentúra v pozícii vedúceho partnera. Realizácia projektu začala v roku 2022, zároveň SAMRS vyvíjala aktivity na zapojenie sa do projektov delegovanej spolupráce v Gruzínsku a Srbsku.
Posilnenie postavenia EXIMBANKY SR vo vzťahu k rozvojovej spolupráci	Úspešná realizácia hodnotenia Pillar Assessment EÚ	2019	EXIMBANKA SR, MF SR	EXIMBANKA SR je oprávnená spravovať finančné prostriedky EÚ	EXIMBANKA SR v roku 2021 získala oprávnenie na delegovanú spoluprácu EÚ ako implementačný partner Európskej komisie. Toto oprávnenie by malo priniesť aj ďalšie príležitosti pre zapojenie podnikateľského sektora do rozvojovej spolupráce.
Zvýšenie verejného povedomia o aktivitách SlovakAid	Informačné, popularizačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť realizované	každoročne	MZVEZ SR, MF SR	Každoročne realizované 3 podujatia	V marci 2022 SAMRS participovala na príprave diskusie Hlboká online humanitárnej situácii vo vzťahu k Ukrajine. V apríli finančne a personálne podporila podujatie Ocenenie Dobrovoľníka roka – Srdce na dlani, ktoré sa konalo na pôde MZVEZ SR. SAMRS spolu s MZVEZ SR sa pri príležitosti osláv Dňa Európy v máji 2022 zúčastnila na podujatí v Starej tržnici v Bratislave. Pri príležitosti ukončenia spoločného projektu krajín V4 a EÚ v Keni zorganizovala SAMRS podujatie v Botanickej záhrade Univerzity Komenského v Bratislave. V rámci podujatia Týždeň OSN na Slovensku, SAMRS zorganizovala diskusiu v bratislavskom V-klube pod názvom Diskutujme spolu pre žiakov a študentov. V máji 2022 sa uskutočnilo podujatie <i>Ambrela Development Forum</i> , Podujatie spoluorganizovalo MZVEZ s Platformou rozvojových organizácií - Ambrela v reakcii na humanitárnu krízu v dôsledku vojny na Ukrajine. Hlavným cieľom dvoch blokov podujatia bolo hľadanie riešení tejto humanitárnej krízy a formulovanie odporúčaní pre vlády ako donorov zahraničnej pomoci a ich rozvojové agentúry.
	Zvýšené mediálne	2023	MZVEZ SR,	Zvýšenie povedomia	Koncom roka 2022 prebehla prvá časť PR kampaň SlovakAid –

	pokrytie aktivít SlovakAid		MF SR	o existencii a aktivitách SlovakAid na 20% (výhodisková hodnota z prieskumu ver. mienky z 09/2018 – 8%)	Naša pomoc nepozná hranice. Cieľom bolo zviditeľniť značku SlovakAid a jej misiu, so zameraním najmä na mladých. V 2022 bolo na webovej stránke SAMRS zverejnených 39 tlačových správ a oznamov o agende SlovakAid a aktivitách SAMRS, počet nových užívateľov sa medziročne zdvojnásobil, počet zobrazení webu SlovakAid sa strojnásobil. Nárast publika bol zaznamenaný na všetkých kanáloch sociálnych sietí SlovakAid (Instagram, LinkedIn, Twitter, Facebook, YouTube), najviac o 6,25 % na Facebooku. Značku SlovakAid aktívne promuje tiež MF SR - na stránkach svojich projektov (https://publicfinance.undp.sk/en/), ako aj na sociálnych sieťach.
--	----------------------------	--	-------	---	---

